

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. LIII Price 10 c.

TREČIADIENIS, WEDNESDAY, SPALIO — OCTOBER, 15, 1969

Kaina 10 c.

Nr. 242

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

ŠVEDIJOS O. PALME, POLITIKA IR KOMUNISTAI

Spalio 14 d. pradėjo min.
pirmininko pareigas

Stockholm. — Švedijos socialdemokratų partijai spalio 1 d. naujuoju pirmininku išrinkus ligšiolinį susisiekimo ministrą Olof Palmę, vakar spalio 14, ministrų kabineto posėdyje jis perėmė ministro pirmininko pareigas. Tą dieną pasitraukė ligšiolinės vyriausybės galva, 68 m. amžiaus Tage Erlander, pareigose išbuvojęs net 23 metus.

Palmę, 42 m. amžiaus, laikytinas viena ryškiųjų Švedijos „Naujosios kairės“ asmenybių bei vadu, reikšiančių priešingą JAV — ems pažiūrą. Jau pirmoje kalboje Palme pasisakė, jog kraštas ir toliau kritikuos Amerikos vedamą karą Vietnamu.

Pažadėjo paramą Šiaurės
Vietnamui

Tuo pačiu metu, kai Švedijos sostinėje posėdžiavo socialistai, užsienio reikalų ministras Torsten Nilsson pažadėjo ūkio paramą krašte atsilankiusiai Šiaurės Vietnamo delegacijai. Ji sieksianti 40 mil. dol. Švedija š. Vietnamą pripažino š. m. sausio mėn. Iš kitos pusės, ministras Nilsson yra pakartotinai pareiškęs, kad Švedija nesirengia pripažinti Rytų Vokietijos.

Tai galima aiškinti noru neaštrinti santykių su būsimuoju Fed. Vokietijos kancleriu Willy Brandtu, dideliu Skandinavijos kraštų bičiuliu ir buvusiu Norvegijos piliečiu, be to, ir vokiečių socialistų partijos vadu.

Vieno švedo nuomone, juk „žymiai lengviau pripažinti kraštą 10,000 mylių atstu, kaip šalį visiškai mūsų krašto prieangy...“

(Vėliau, Nilssonui paskelbus straipsnį „Dagens Nyheter“ dienrašty, paaiškėjo, kad švedijos pažadėtoji parama š. Vietnamui atidedama, iki karo veiksmų tame krašte sustabdžius. Betgi, norėdama įsisteigti socialistų kairiajam sparnui, vyriausybė pranešė, pasiryžusi teikti „smulkia paramą“ Kubai...)

JAV vyriausybė, nepatenkinta tokiu švedų žygiu, Švedijos ambasadaį Washingtonu yra pranešusi, kad net ir nekarinio pobūdžio parama reiškia „pagalbą priešiui“ ir dėl to gali būti sulauktyti amerikiečių banko kreditai skandinavų oro susisiekimo bendrovėms įsigyti JAV gamybos lėktuvų.

Kokia būianti Palme
vedama politika?

Palmę, naujasis min. pirmininkas (parlamento 233 narių tarpe socialistams turint 125 atsto-

Olof Palme, Švedijos naujasis min. pirmininkas — ryškias krašto neutralią laikyseną.

P. V. Raulinaitis, vasario 13 d. miręs Los Angeles mieste

Mirė

adv. P. V. Raulinaitis

Los Angeles, Kaliforn. — Spalio 13 d. mirė Pranas Viktoras Raulinaitis, teisininkas, spaudos bendradarbis, buvęs Lietuvos seimo narys. Velionis buvo gimęs 1895 m. rugsėjo 23 d. Čisavoje, Sasnavos valsč. Mokėsi Voroneže ir Maskvoje. Grįžęs iš Rusijos stijo Lietuvos kariuomenės savanoriu. 1919 m. išvyko studijuoti į Šveicariją, kur 1923 m. gavo teisių mokslų daktaro laipsnį. 1924-36 m. dėstė Lietuvos Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje. Vėliau perėjęs į advokatūrą dėstė Kauno ir Vilniaus universitetuose.

1944 m. pasitraukęs į Vokietiją dirbo Freiburgo apeliacinio teismo civiliniame skyriuje, 1945 m. prancūzų karinės valdžios buvo priimtas advokatu prie karinių teismų. 1946 m. vieną seminarą dėstė Pabaltijo univ-tete, Hamburge. Velionis buvo įsteigęs Freiburge prekybos mokyklą ir jai 1948-9 m. vadovavo. 1949 m. išvyko į Australiją, o 1954 m. persikėlė į JAV, Los Angeles, kur vertėsi nekilnojamo turto pardavimu.

Velionis buvo veiklus ateitininkas, organizatorius. 1924 m. -26 m. buvo Lietuvos seimo vicepirmininku, yra išleides knygas „Parlamentarizmas“ (1925), „Administracijos principai“ (1926) ir „Darbo organizacijos metodai“ (1930).

vus, jiems tenka pasiūlyti min. pirmininką) dar prieš pareigas perimant, yra pareiškęs, kad Švedija siekianti turėti „gerus ryšius su visomis didžiosiomis valstybėmis“.

Jis neslepia nepasitenkinimo amerikiečių įsivėlimu į Vietnamo karą, bet neteisina ir sovietų invazijos Čekoslovakijoje. Palme žodžiais, „demokratijos tikslų negalima siekti per prievartą... patys gyventojai turi spręsti savo likimą“.

Švedija pasiryžusi tęsti neutralumo kryptį ir savo inaušu prisidėti prie pastovumo Europoje. Vis dėlto Švedijos neigiamoji laikysena JAV atžvilgiu kelia rūpesčio ypač daugelio Švedijos pramonininkų tarpe. Jis pabrėžia Švedijai svarbią ne tik JAV-bių, bet ir Vak. Europos prekių importo reikšmę. Pramonininkai susirūpinę, kad įsitempus Švedijos—JAV santykiams, nebūtų pažeisti Švedijos prekybiniai interesai.

Komunistinė propaganda iš
Stockholmo visai Skandinavijai

Amerikai negali patikti ne tik švedų vyriausybės laikysena, bet ir jos dėka išsivyravusi Šiaurės Vietnamo propagandininkų veikla. Š. Vietnamą pripažinus, Stockholmė išgalėjo Hanojaus vyriausybės bei „Tautinio Laisvimo Fronto“ įgaliotiniai. Veikdami visoje Skandinavijoje, jie ieško draugų Šiaurės Vietnamui.

Tai vyksta krašte, kur komunistai su savo partija neturi didesnės įtakos, nes 1968 m. už juos balsavo vos 3 proc. rinkikų, kai

KOMUNISTAI SVEIKINA KARO PROTESTUS JAV-se

Prezidentas R. Nixonas lapkričio 3 d. nušvies Vietnamo karo padėtį bei JAV pastangas taikai pasiekti — Šiandien JAV-se vyksta protestai prieš karą kelia Hanojaus ir Maskvos pasitenkinimą — Komunistų pastangos: kurstyti, kiršinti gyventojus, skaldyti pažiūras

Prezidentas pasiryžęs nušviesinti
karo padėtį

WASHINGTON. — Šiandien JAV-se vykstant protestams prieš karą Vietname, krašto sostinėje prezidentas R. M. Nixonas užvakar paskelbė, lapkričio 3 d. kalbėsiantis gyventojams ir nušviesiant padėtį Pietryčių Azijoje, tiksliau karo bei taikos klausimus Vietname.

Kaip „Drauge“ minėta, prezidentas, atsakydamas į studentų laišką, buvo pažymėjęs, kad spalio 15 d., „moratoriumas“ arba protestai, negalėsia paveikti jo vedamos, ypač Vietname taikos siekiant, politinės krypties.

Vis dėlto, sostinėje buvo reikiama nusistatėbimo, ypač prezidentui apie numatomą kalbą paskelbus tris savaites iš anksto. Manoma, kad Baltiesiems Rūmams kelia rūpestį nepasitenkinimo krašte reiškiniai ir ypač, kai šios dienos protestu balsai kyla ne tik iš studentų, bet ir iš kitų visuomenės sluoksnių tarpo.

B. Rūmai pažymėjo, kad numatyta Nixono kalba neturi

nieko bendro su šios dienos protestais ar demonstracijomis.

Vieni renia, kiti pasisako prieš

HANOJUS. — Šiaurės Vietnamo propaganda vakar garsiai šaukė apie „Amerikos tautos pasipriešinimą“ Vietname vedamam karui. Esą, spalio 15 d. šios dienos, protestai, tai „krašto nuotaikų“ atspindis. Netenka abejoti, kad JAV-se vykdomi protestai pastatys naują komunistų propagandą ir stiprina š. Vietnamo bei Vietkongo atkaklią laikyseną Paryžiaus taikos pasitarimuose.

Van Dong, š. Vietnamo min. pirmininkas pareiškė sveikinąs šios dienos „moratoriumą“ — protestus prieš karą JAV-se. Esą, tas žygis reiškias „prez. Nixono Vietnamo politikos atmetimą“.

Net ir Vietkongo vėliavų pasirodymas JAV miestuose, yra veiksnys, kurį Hanojaus ar Maskvos propaganda sveikina kiltai ir ypatingai.

Tai laisvas kraštas — atkerta tie, kurie nedraudžia tas vėliavas vilkti į Amerikos viešumą.

„Kraštas turi teisę prieštarauti...“

WASHINGTON. — Darbo unijos šiuo metu pastebimas suskilimas Vietnamo karo klausimu. Pz. Automobilinių unijos prezidento W. Reutherio įsteigta, 4 mil. narių, Darbo veiksmo sąjunga (ALA) pranešė remiant šios dienos protestus, tuo tarpu Meany vadovaujama didžioji AFL-CIO sąjunga pabrėžia: mes remiame prez. Nixono vedamą Vietnamo politiką ir nedalyvausime jokiuose „moratoriumo“ veiksmuose.

Apie „laisvą kraštą“ prabilo ir diplomatas, veteranas, W. A. Harriman, buvęs pirmasis JAV delegacijos pirmininkas Paryžiaus taikos pasitarimuose. Jis pažymėjo, kad kraštas esąs laisvas, kad „mokame nepaprastą kainą karui ir turime teisę pareikšti ir priešingą nuomonę“.

Vieni protestuoja, kiti panaudoja savo propagandą...

VYSKUPŲ SINODAS POSĖDŽIAUJA

Popiežius pirmininkavo Sinodo
sesijoj

Vatikanas. — Popiežius Paulius VI, spalio 13 d. pirmininkavęs nepaprastojo Vyskupu sinodo pirmoje darbo sesijoje, užkerto kelią sinode viešai svarstyti kai kuriuos ginčytinus, kaip kunigų celibato ar gimdyto kontrolės klausimus. Juos svarstyti buvo linke keturi, vad. liberalinių pažiūrų kardinolai: Suenens iš Belgijos, Alfrink iš Olandijos, Koenig iš Austrijos ir Doepfner iš Vak. Vokietijos.

Popiežius, minėtiems ir kt. ginčytiniams klausimams svarstyti paskyrė specialią komisiją, kuriai pirmininkauja vienas žymiųjų Vatikano konservatorių, vienas popiežiaus patarėjų Romos kurijoje, kardinolas Felici. Kiti komisijos nariai: arkivyskupas Joseph Cordeiro, iš Karachi, Pakistane ir vyskupas Stefan Trochta, iš Lito-meričės, Čekoslovakijoje.

KALENDORIUS

Spalio 15 d.: šv. Rustikas, šv. Teresė Avil., Galliminas, I. na.

Spalio 16 d.: šv. Ambraziejus, šv. Jadvyga, Gudigirdas, Dova.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien saulėta, kiek šilčiau, temp. sieks 50 ir daugiau l. F., ryt — galima lietus, temp. be pakitimu. Saulė teka: 7:02, leidžias 6:09.

seniau tas nuostimis buvo siekęs 6.5. Tuo tarpu socialdemokratų partija, pirmą kartą po II pas. karo, laimėjo absoliutinę daugumą, gavusi 50.1 proc. balsų.

V. A.

Lenkijos kardinolas Višinskis už
popiežiaus autoritetą

Pirmąjį posėdį atidarė Jugoslavijos kardinolas Franjo Šeper, per skaitydamas ilgesnį ištrauką iš pranešimo apie Kolegialiskumą, t.y. popiežiaus bei vyskupų valdymo galios pasidalinimo dėsni.

Lenkijos kardinolas Stp. Višinskis savo kalboje pasisakė už popiežiaus aukščiausią autoritetą. Višinskio žodžiais, visi kraštai tikisi, jog katalikų Bažnyčia reikš ne tik vieningumą, bet ir prisirišimą prie Šv. Sosto.

Kardinolas Gilroy, iš Australijos, pabrėžė: visus vyskopus sieja nematomas, sakramentinis vieningumas, dėl to nesą jokio skirtumo tarp Romos vyskupo, popiežiaus ir kitų vyskupų. Esą, popiežiaus laikytinas vieningumo centru.

Vokietis kardinolas — nepatenkintas

Kardinolas Julius Doepfner, iš Muencheno, Vak. Vokietijos, savo kalboje pasisakė prieš Vatikano parengtą pranešimą, kuriame iškeliama popiežiaus pirmumas. Doepfnerio nuomone, pranešimas esąs paviršutiniškas ir, kalbėdamas vokiečių vyskupų konferencijos vardu, jis pasiūlė pranešimą perduoti, išsamiau apvarstyti, Tarptautinei teologų komisijai. Vėliau apie savo svarstymus jį turėtų pranešti Sinodui.

Prancūzų komunistai Paryžiuje, sekdami protestus JAV-se, nutarė vykdyti protesto prieš karą Vietname susirinkimą. Ji kviečia studentai.

● S. Vietnamo min. pirmininkas Van Dong Maskvoje tarėsi su min. pirmininku A. Kosyginu.

ministų propagandą ir stiprina š. Vietnamo bei Vietkongo atkaklią laikyseną Paryžiaus taikos pasitarimuose.

Van Dong, š. Vietnamo min. pirmininkas pareiškė sveikinąs šios dienos „moratoriumą“ — protestus prieš karą JAV-se. Esą, tas žygis reiškias „prez. Nixono Vietnamo politikos atmetimą“.

Net ir Vietkongo vėliavų pasirodymas JAV miestuose, yra veiksnys, kurį Hanojaus ar Maskvos propaganda sveikina kiltai ir ypatingai.

Tai laisvas kraštas — atkerta tie, kurie nedraudžia tas vėliavas vilkti į Amerikos viešumą.

„Kraštas turi teisę prieštarauti...“

WASHINGTON. — Darbo unijos šiuo metu pastebimas suskilimas Vietnamo karo klausimu. Pz. Automobilinių unijos prezidento W. Reutherio įsteigta, 4 mil. narių, Darbo veiksmo sąjunga (ALA) pranešė remiant šios dienos protestus, tuo tarpu Meany vadovaujama didžioji AFL-CIO sąjunga pabrėžia: mes remiame prez. Nixono vedamą Vietnamo politiką ir nedalyvausime jokiuose „moratoriumo“ veiksmuose.

Apie „laisvą kraštą“ prabilo ir diplomatas, veteranas, W. A. Harriman, buvęs pirmasis JAV delegacijos pirmininkas Paryžiaus taikos pasitarimuose. Jis pažymėjo, kad kraštas esąs laisvas, kad „mokame nepaprastą kainą karui ir turime teisę pareikšti ir priešingą nuomonę“.

Komunistų noras — palaužti, suskaldyti kraštą viduje

Blaivesnieji JAV žurnalistai (pvz. Jack Mabley Chicagoje) nurodo, kad komunistams neįstengiant kitais būdais palaužti JAV-bių, jie pasiryžę kraštą palaužti iš vidaus — jie siekia jį nusilpninti kariniu bei ūkiniu atžvilgiais, kelti vidaus rūpesčius, skaldyti tautą, pagaliau ją paversti pribrendusią „vidaus revoliucijai“.

Komunistai vykdo atkaklią, pagrindžio kovą — jie vieną rasę nustato prieš kitą, jie į gatves išveda įvairias gyventojų grupes. „Komunistų sąmokslas“ sunaikinti JAV-bes — aiškus ir krašto įvėlimas į karą toli nuo krašto sienų yra pagrindinė to sąmokslu grandis.

Paskandino

Š. Korėjos laivą

Žuvo 25 įgulos nariai

SEOUL, P. Korėja. — Vyriausybės žiniomis, Pietų Korėjos laivas - naikintuvas, kelių bombonešių remiamas, antradienį įvykus kautynėms jūroje, paskandino š. Korėjos apginkluotą laivą. Žuvo visi 25 komunistų laivo įgulos nariai. Tai jau antras š. Korėjos laivas, paskandintas Pietų Korėjos karių.

Laivas plaukė ties vakariniais P. Korėjos pakraščiais, 330 mylių atstu nuo Seoulo.

● P. Afrikoje, Durban mieste, įvykdytas 7-sis, Pietų Afrikoje, žirdies perkėlimas.

Britų daliniai prieš Šiaurės Airijos protestantus — Belfasto mieste apverstos mašinos, vietos protestantams, apie 1,000 žmonių, vykdžius puolimą prieš katalikų apgyventus namus

Naujausios žinios

P. Vietnamas ir
protestai JAV-se

Komunistai su lapeliais kursto
P. Vietname

SAIGONA. — Vietkongo sągental Saigon rinkoje vakar paskleidė lapelių, kuriuose P. Vietnamo gyventojai skatinami, JAV-bių pavyzdžiui, vykdyti prieš karą nukreiptas demonstracijas.

Vyriausybė, savo ruožtu, pasiuntė ginkluotus vyrus į centrinę rinką ir kitas vietas. Įsakytą reikia panaudoti griežtas priemones prieš piliečius, kurie išdrįstų reikšti protestus.

P. Vietnamo prezidentas Van Thieu krapšėsi į JAV studentus, kviesdamas bent šimtui JAV Valstybių studentų atvykti į P. Vietnamą. Esą, tai būtų gera proga „išsklaidyti įvairius nesusipratimus bei klaidingas pažiūras“.

Mirė

gen. K. Sosnkowski

Pelenai bus perkelti į Paryžių

Avondale, Que., Kanada. — Spalio 12 d. čia mirė gen. Kazimierz Sosnkowski, Lenkijos karys ir politikas tremtyje ir buvęs gen. V. Sikorskiui žuvis, vyriausias lenkų kariuomenės vadas.

Montreali sudeginus generolo kūną, pelenai bus pergabenti į Paryžių, vėliau, sekant mirusiojo valią, į laisvą Lenkiją.

Generolas buvo sulaukęs 84 m. amžiaus.

Buvęs Pilsudskio bendradarbis

K. Sosnkowski buvo vienas lenkų armijos organizatorių ir buvęs artimas J. Pilsudskio bendradarbis. Nuo 1920 m. buvo karo ministeriu, 1927-39- armijos inspektorium, 1939 m. karo metu buvo Lvovo armijos vadu. 1940-41 m. - egzilinės vyriausybės narys.

Vietkongo karys, Pietų Vietnamo vyrų sugautas ties Kambodijos pasieniu

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KU RAMOVĖ

Redaguoja ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629
Telef. — 476-7089

IŽODIS ŠVYTURIO ŠVIESOJE

Buriavimo sezoną užbaigiant

Monotoniškas Grant Parko uosto vartų švyturio spindulys skrenda per tamsoje skęstantį Michigano ežerą ir raudonų žaibų atimūša į Chicago dango-ražiū langus. Uostas beveik miega vėlyva spalio mėn. 3 d. vakara. Tik pora grįžta suvelavusių burlaivių, beviltiškai bandančių sugauti užmigusį vėją, lyg vaiduoklio sparnais plevėna palaidomis būrėmis ir bando pasiekti savo buoją. Uosto krantine pamažu traukia apsikabinusi porėlė ir netikėtai visą uostą „paglosto“ skrendančio Coast Guard helikopterio prožektoriai.

Dar dienos metu kandidatų sutvarkyta ir nuvalyta Chicago jūrų budžių „Prezidento Smetonos“ igulos jachta „Perkūnas“ laukė igulos. Penki kandidatai ir šeši jūrų budžiai susirinko krantineje.

— Kaip mes sutilpsime? Nejmanoma buriuoti su tiek vyrų, rūpinosi vienas kandidatas.

— Pasilikime prie buojos. Neisime iš uosto. Matot, kad vėjo nėra, — aiškino kandidatų globėjas.

— Ar „Perkūno“ denis atlaikys vienuolika vyrų? — suabejojo brolis Jonas.

— Matysime. Tokio svorio „Perkūnas“ nėra nešęs, bet tikrai atlaikys, — užtikrino brolis Ričardas, dabartinis jachtos „skiperis“.

Dingę tvirtose kandidatų rankose visus vėžė nuo krantinės iki jachtos ir paskutiniam užlipus ant denio buvo aišku, kad „Perkūnas“ galėjo kelti ir didesnę igulą.

— Jūrų budžio įžodį praveisti kviečių LSBJūrų Skautų Skyriaus vedėjas brolis Juodelis, — pradėjo budžių igulos vadas ps. A. Alčiauskas. Į stiebą pakilus didžiajam jūrų skautų vimpilui jūrų budžiai kandidatai valt. A. Regis, valt. R. Vidžiūnas, vair. G. Čepėnas, vair. E. Leipus ir Vyt. Čekanačiūsis išsitempė jūrų budžio įžodžiui.

— Brangindamas savo garbę aš pasižadau, būti pavyzdžiu jaunesniesiems ir vykdyti jūrų budžio pareigas! — skambėjo didžiuoju salutu gerbiamas pasisžadėjęs uosto tyloje. Šis didelis, atsakingas pažadas šį vakarą išplaukė iš mūsų jaunosios kartos, gimusios JAV prieš 17 metų, išaugusios jūrų skautų L. K. Algimanto laive. Šis jaunosios kartos pažadas tarnauti Dieviui, Tėvynei ir artimui, bei nešti jūrų skautų vadovo pareigas buvo geriausias atpildas kandidatų globėjui ir jų ankstyvesniems vadovams ir šviesi viltis mūsų skautavimo tęstinumui.

— Jei jūrų skautų vadovo našta vargins jūsų pečius, — iekškokit stiprybės šį vakarą duotame įžodyje ir jūrų budžių šeimoje, kurios pilnais nariais šį vakarą tapote! — užrišus pakbraiščius ir užsegus ženklus, sveikinimožodį baigė globėjas j. v. Juodelis. Sekė ir kiti sveikinimo žodžiai su broliškais linkėjimais. Nusileido vimpilas ir dingė su pirmu dvejetuku ir klavo atgal į krantinę.

— Ahoi, vyrai, ahoi! — kažkas šaukė nuo netoli motoro pagalba praplaukiančio burlaivio. — Ahoi! Kur tu, Dičiau, naktimis traunkaisi? — atpažinome šio uosto „gyventoją“, kolegą R. Dičią su talkininku Juškiu.

— Tik dabar grįžtame iš ežero. O, jūs čia visi ar „Perkūna“ pameri bandote? — „Perkūnas“ taip lengvai neneria, o pati galitum mus buriuoti, K. Naras.

krantą nuvežti. — Tvarkoj vyrai. Šokit ant denio! — kolega Dičius pasuko savo naują, didelį burlaivį prie „Perkūno“.

Sekant Chicago jūrų budžių „Prezidento Smetonos“ igulos tradicijas, visi įžodžio dalyviai po jė rinkosi prie sesės s. Sofijos Kunstmanienės stalo, prie garuotinės kavos puodukų ir specialiai šiai progai iškepto pyrago. Šeimyniška nuotaika sujungė budžių jaunąją kartą su senaisiais jūros vilkais ir broliška dvasia lydėjo besirušiant naujiems darbams ir reikalams.

Nemunas atplaukė į „Lituanica“...

Po saulėtų sekmadienių ir gražių indėnų vasaros dienų aš tris rytų vėjas traukėsi gausiais lietaus lašais, juos maišydamas su krantiniais lapais spalio mėn. 12 d. sekmadienio rytą. Per rudens darganą į Jaunimo centrą traukė užrūdinti L.K. Algimanto laivo jūrų skautai ir mažieji bebrai istorinei suveikai. Prieš metus nuo savo denio išleides 10 budžių kandidatų, jūrų skautų Algimanto laivas šiandien atskirai plaukti išleidžia 20 jaunesniųjų jūrų skautų-bebrų, suformuojant atskirą bebrų „Nemuno“ laivą.

— Algimanto laivas baigtai-tytis! Ramiai! Lygiuok, — komanduoja laivūnas valt. R. Vidžiūnas.

Nuo šios dienos Algimanto jūrų skautų laivą skiriu į dvi grupes, tuo įsteigiant atskirą jaunesniųjų jūrų skautų „Nemuno“ laivą. Laivo vadu skiriu j. ps. R. Kunstmaną, — skamba Lituanicos tunto tuntininko isakymas.

Dvidešimt bebrų išsiriškia atskira linija, o po L.K. Algimanto laivo vėliava lieka 28 jūrų skautai.

— Iš Algimanto laivo išėję šiandien, jūs visi grįšite atgal į jį. Tik ne kaip bebrai, bet kaip jūrų skautai, — sveikinimus užbaigė naujo laivo vadas j. ps. R. Kunstmanas.

Bures nuleidus

Vasaros dienomis buvęs lygus Michigano ežeras spalio 11 d. paviršus Alpių kalnynui.

— Rytų, vyrai, turit „Perkūną“ nuburiuoti į Jackson Parko uostą ir iškelti. Aš dirbu ir plaukti negaliu, — iš vakaro telefonu skambino jachtos kapitonas j. ps. R. Kunstmanas. Uostas užsidaro už 3 dienų ir atidėti nebegalima.

— Alfa, rytų mudu plaukiame! — trūbelėje neabejojantis brolis Juodelio balsas.

— Plaukiame! — atsakymas irgi konkretus.

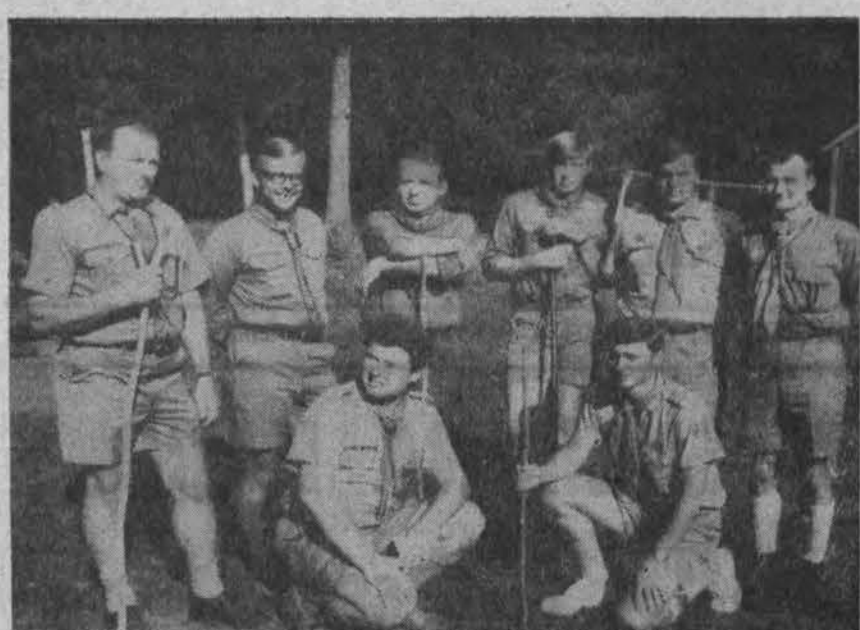
Nuo jachtos denio krantai pasirodė ir vėl pradingsta, „Perkūnui“ krinant ir bangų grovį, kuriame, atrodo, ismigs ir nebe-pakils.

— Alfa, prisirišk, kad neišmestų per bortą. Tikrai neišgelbėsime! — užgulus vairą šaukia kapitonas.

Po geros valandos pašėlusio buriavimo, „Perkūnas“ jau Jackson Park uoste ir kranas jau kelia jį į viršų žiemojimui.

— Žinai, brolyti, kad „Perkūnas“ jau persilpnas.

— Taip. Igalai reikia naujos jachtos, — pritaria brolis Alfa. Penktas „Perkūno“ buriavimo sezonas davė daug naujų patyrimų, kurio kartais geriau neišbandyti, K. Naras.

Atlanto rajono stovyklos „Trakai“ skautų pastovyklės štabas. Stovi iš k. į deš. sl. Vladas Smolskis, vyčių vadovas, sl. Antanas Spakauskas, skiltininkų kursų vedėjas, Gediminas Surdenas, skiltininkų kursų vedėjas, sl. Algis Miklas, skiltininkų kursų instruktorius, s. kun. Antanas Saulaitis, S.J., programos vedėjas, sl. Rimas Zinas, viršininko pavad. Klipo s. Česlovas Kiliulis, pastovyklės viršininkas, ir v. sl. Algis Valančiūnas, komendantas.

KANADOS ŽINIOS

LIETUVIŲ AKADEMIKŲ DRAUGIJOS VEIKLA

Naująją Toronto lietuvių akademikų draugijos valdybą sudaro: V. Liačas — pirmininkas, Sofija Burkevičienė — sekretorė, R. Stirbys — išdininkas, V. Šukienė — v. bos narė. Pagal vėliausį nutarimą valdyboje turėtų būti 5 asmenys. Penktasis v. bos narys bus parinktas kooptacijos keliu.

Dr. A. Matulis paskaita

Po vasaros atostogų, atnaujintom įėjom, Toronto akademikų draugija vėl pradėjo savo veiklą, spalio 4 d. Prisikėlimo parapijos studijoj suruošdama paskaitą. Prelegentų pakviestas prof. dr. A. Matulis, iš Green Bay, Wis. Paskaitos tema — „Drama ir proza dabartinėje Vokietijoje“.

Dr. A. Matulis Wisconsin universitete Green Bay dėsto vokietų kalbą ir literatūrą. Perein-

tais metais profesoriavo Purdue u-te ir vadovavo moderniųjų kalbų skyriui. Akademinius laipsnius gavo Tuebingeno, Detroito u-tuose; yra paskelbęs eilę studijų.

Pristatydamas auditorijai pastaitininką, draugijos pirm. arch. V. Liačas pabrėžė, jog ateities veikloje busi stengiamasi sujudinti ir įtraukti į draugijos veiklą k. tik baigusius universitetą ir dar studijuojančius lietuvius, gyvenančius Toronte ir gretimose apylinkėse. Tam reikalui, spalio 24 d. Šv. Jono parapijos salėje ruošiamas bendras susipažinimo vakaras — banketas, prie kurio suruošimo prisidės ir Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonas ir tos parapijos vadovybė. Kvietė tame pobūvyje visus kuo skaitlingiau dalyvauti.

Dr. Matulis apžvelgė kas deda-kiečių kalbą ir literatūrą. Perein-

Vadovų šypsenos liudija, kad Atlanto rajono stovykla buvo tikrai maloni ir sėkminga. Iš karės s. Liū Milukienė, Atlanto raj. vadeivė, s. Šubatinė, s. Raminta Molienė, v. s. Petras Molis stovyklos viršininkas, s. Česlovas Kiliulis, skautų pastovyklės virš., ir v. G. Stankūnienė, skautų pastovyklės virš.

„AUSROS VARTU“ TUNTO DVIDEŠIMTMETIO MINEJIMAS

Oficiali „Ausros Vartų“ tunto Amerikoje steigimo pradžia yra laikoma tuometinė V.S. J. Vaidiūnienės isakymas, parašytas dar Vokietijoje, Schweinfurte, 1949 m. rugsėjo mėn. 25 d.

Bet pats skautiškas judėjimas prasidėjo beveik visi metai prieš, kada 1948 m. lapkr. mėn., Chicagoje gyvenančius skautus ir skaites sudomino žinutė: „Sesės, broliai skautai!... Šaukiama skautų ir skautiškų sueiga... Budėkime! Iniciatorių vardų, ps. L. Grinius“.

Ir štai per dvidešimt metų, „Ausros Vartų“ tuntai išaugo į šių dienų didžiulį vienatį. Tuntų sudaro 8 draugovės, kurių su-eigos vyksta kas savaitę Jaunimo Centre, ar privačiuose namuose. Tuntui talkininkauja 3 su-augusių vyr. sk. būreliai, o veik-lusis Tėvų Komitetas su p. E. Nakučių priekyje, atlieka didžiulį sius tunto ūkio darbus tiek stovykloje, tiek švenčių ir Kaziuko mugės metu.

Dvidešimtmečio sukaktį „Ausros Vartai“ minės š. m. spalio mėn. 19 d., Jaunimo Centre. Šventės pradžia 5 val. p. p. Tėvų Jėzuitų Kopyčioje vėliavų pašventinimu ir tunto mirusiųjų sėstų prisiminimu.

Iškilmingoji šventės dalis vyks didžiojoje salėje, kur bus

pristatoma kiekviena draugovė su savo daina ir šūkiu. Tunto dvidešimtmečio gairėle pakelti yra pakviestos pirmosios „Lapių“ skilties sesės.

Klasėse vyks tunto vienatų darbų parodėlės. O vyr. sk. „Gabi-jos“ dr-vė ruošia savo sesių dailininkų meno parodą.

Po oficialios dalies seks meninė programa — lauzai, kur pavaizduos svarbiuosius tunto gyvenimo momentus. Laužo pasirodymuose dalyvaus visos tunto sesės.

Vaišių metu svečiams bus pristatytas tunto dvidešimtmečio leidinėlis, specialiai šiai sukaktiui paminėti išleistas.

Tad iki pasimatymo šventėj!

PRANESIMAS „NIDOS“ LAIVO REIKALU

LS Sesių priklausančių jūrų skautų „Nidos“ laivas pereiną sekmadienį, pradėjo aktyvų skautavimo darbą. Laivo sueigos vyks ta Jaunimo centro patalpose. „Nidos“ laivas Chicagoje, nepriklausantis kitiems skautų tuntams, veikia Sesių ribose nuo 1961 m. Laivo vadovė ps. Birutė Putriutei pasitraukus iš eina-mų pareigų, naują jūrų skautų vadovę paskirta ps. Aldona Jovarauskienė. Norinčios įstoti į jūrų skautų eiles, gali kreiptis į naująją vadovę.

v. s. Malvina Jonikienė
Vyriausia Skautininkė

je nuo 1961 m. ligi šių dienų. Suminėjo aštuonis labiau pasireikšiusius dramų rašytojus, pradedant Kiphartu.

V. Vokietijoj teatras esąs labai gerai pastatytas: jo lygis bei teatrų skaičius auga. Šiuo metu ten esą 200 profesionalinių ir 60 privačių teatrų. Jie išlaikomi valstybės lėšomis, kas krašto iš-dui kasmet kainuoja apie 300 mil. markių.

Teatrų repertuaras įvairus, pradedant klasikineis veikalais, iki moderniųjų ir absurdinio teatro pasireiškimų.

Paskaitoje, prelegentas, apžvelgęs dramaturgų kūrybą, ilgiau sustojo ties Hochmutu, kuris su savo „Stelvertreteriu“ pamišęs, jog jis ne kaltinamąjį aktą kam nors, bet dramą rašas, norėjęs apkalinti Popiežių Pijų XII-tąjį, už nekėlimą balso prieš nacius jų masinių žudymų metu, nes tokiu atveju būtų buvę galima išsaugoti keletus milijonų žmonių gyvybes. Vokiečių dramaturgai — jauni žmonės (Hochmutas g. 1931 m.). Taigi, jeigu ne jaunoji, tai bent jaunesnioji generacija, ryškiai matė naciškąją žmonių eksterminaciją ir, greičiausiai dėl to, jų dramaturgijoj — jaučiamas kaltės vokiečių tautai poreiškis — su politiniais ir psichologiniais konfliktais.

Pokario metu vokiečių dramaturgai daugiau žvalgesį į savo kaimynų — prancūzų dramaturgiją paskiau pradėję reikštis su kaltinimais patys sau, t. y. vokiečiams, išskyrus, kaip matėme, R. Hochmutą, kuris šokosi kaltinti anuometinį popiežių.

Taigi Vak. Vokietijoj vokiečiai, tebejaucia ir tebekalbą apie kaltę, kaip tam tikrą katarsį.

Prelegento nuomone, vokiečiai dar gal išgelinti laiką kaltins save ir spręst klausimą, kodėl jie nieko nesakė, kai žuvo tūkstantai ir net milijonai kacetuose ir gal ateisias toks momentas, kai, pagal Špenglerį, busi galima gyventi pagal šūki „Carpe diem“ — gyvenk su šia diena... (o kodėl nacių artimi bičiuliai sovietai tokios kaltės neįaučia, nors taip pat išžudė milijonus nekaltų žmonių savo kalėjimuose ir konc. stovyklose? — Pr. Als.).

Po paskaitos diskusijose dalyvavo arch. Banelis ir dr. Gajda.

Dr. Gajda klausė ar R. Vokietijos gyventojai jaučia tokią pačią kaltę ir ar V. Vokietijos gyventojai teturi tik kaltės kompleksą prieš akis ir neturi kitų idėjų? Atsakyta, kad sunku patikrinti ar R. Vokietijos gyventojai panašiai galvoja kaltės atžvilgiu, nes jų lūpos užčiauptos.

Paskaitai pasibaigus buvo vienišs bendra kavutė salėje, o paskiau — paskaitininkui ir didesnei daliai svečių priėmimas pas p. p. Manglicus. Paskaitoje dalyvavo apie 50 asmenų.

Pr. Alšėnas

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS

2555 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami su-sitarus.

Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WALBROOK 5-5076

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS, GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6448

Prima ligonius pagal susitarimą, jei neatsilepia, skambinti 374-5013

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija

Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

2801 West 63rd Street
Kampas 68-clos ir California
Val.: kasdien nuo 9-3 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį

Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WALBROOK 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. Ludlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries.

Prenumerata:	Metams	¼ metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	\$17.00	9.00	5.00	2.00
Kitur JAV	\$15.00	8.00	4.50	1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00	9.50	5.50	2.25

* Redakcija straipsnius tai-so savo nuožūra. Nesumadotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitar-turį nesaugo. Redakcija už skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymus.

* Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

* Administracija dirba kas-dien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA

2751 West 51st Street

Valandos: antradieniais, penktadieniais 10-12 val. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val pagal susitarimą. Pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penktad. 10-4; šeštadi. 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS

Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurcija

6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsilepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-3220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

J O K S A
VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antradi., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v. v. Šeštadi. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika

2815 W. 71st Street

Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v. v. Šeštadi. nuo 9 iki 12 val. antradi. ir ketv. 1-4 val. p. p.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 W. 63rd Street

Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 9 val. Trečiadienį šeštadienį uždaryta

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį, šeštadienį, tik susitarus.

Tel. — RELIANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuvis gydytojas)

3925 West 59th Street

Val.: pirmad., antradi., ketvirtadienį, penktadienį, nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak., šeštadienį, 12-2 val. p. p. Trečiadienį, uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th St., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

ANAPUS GĖDOS SIENOS

Pereitą savaitę Rytų Vokietija, vadinama Vokietijos demokratine respublika, atšventė savo gyvenimo 20 metų sukaktį. Normaliomis aplinkybėmis tokia sukaktis būtų buvusi didžiulė laisvės šventė. Tačiau ja nelabai kas džiaugėsi: nei vokiečių tauta, nei laisvasis pasaulis ar laisvę mylintieji žmonės.

Šiandien ar taip R. Vokietija yra Lietuvos kad ir netarpiškas kaimynas. Su vokiečiais, ar jie būtų laisvi, kitus pavergę laikytų ar patys pavergti būtų, mes turėjome, turime ir turėsime daugybę bendrų reikalų. Taigi ir pro šią sukaktį negalime negirdomis praeiti.

Rytų Vokietija iš tiesų nėra savaranki valstybė, o tik Vokietijos valstybės žemių tarp Oderio ir Elbės mių dalis. Būsimasis II pas. karui ši Vokietijos dalis buvo rusų kariuomenės užimta, kai jiems skirta okupacinė zona, kai kitas tris okupacines zonas užėmė amerikiečiai, britai ir prancūzai.

Ilgą laiką rusai nesvajoję apie Rytų Vokietijos valstybės įkūrimą. Atvirkščiai, jie galvojo apie didelę Vokietiją, apjungiančią visas okupacines zonas, kuri būtų Maskvos įtakojė ir jos kontroliuojama. Tačiau jų planai neišsipildė, kai 50 ml. vokiečių iš jų nagų išslydo, trims vakariniams sąjungininkams įkūrus Vakarų Vokietijos valstybę — Federalinę Vokietijos respubliką. Šis faktas paskatino Maskvą panašiu būdu paskelbti naują R. Vokietijos valstybę, pavadinant ją Vokiečių demokratine respublika. „Demokratijos“ vardas, gal būt, buvo įrašytas todėl, kad to krašto vokiečiai niekad daugiau nebegalvotų apie demokratines laisves ir kurias nors teises.

Paskutinį sprendimą R. Vokietijai įkurti paskubino rusų 1948 m. paskelbta Berlyno blokada. Rusai nesitikėjo, kad vakariečiai sąjungininkai gins vakarinius vokiečius ir ypač Berlyną. Blokadą pralaužimas galutinai palaidojo rusų viltis sukurti jų kontroliuojamą ar satelinę didžiąją Vokietiją. Pasitenkinta tuo, kas laimėta II pas. karui pasibaigus. Taip gimė R. Vokietija, Oderio ir Elbės upių ribojama, su sostine Berlynu. Šiame plote buvo ir tebėra apie 17 milijonų gyventojų.

Tikrasis valstybės kūrėjas — Maskva. Bet tokių darbų Kremlius paprastai neatlieka savomis rankomis. Taigi ir R. Vokietijai kurti buvo parinktas vokiečias. Tai buvo Walter Ulbricht, gimęs 1893 m., senas komunistas, partijos sekretorius. Pats Stalinas parinko šį vyrą naujai valstybei vadovauti, nes jis, kaip komunistas ir politinis emigrantas, ilgą laiką gyveno Rusijoje, kur kaip ir daugelis kitų šalių komunistų vadų įsigijo „komunistinį ideologinį paruošimą“.

Jau 1945.IV.30, Hitlerio nusizudymo dieną, Ulbrichtas atsirado Kalau aerodrome, 70 km. į rytus nuo Oderio, ir drauge su rusais slinko vakarų kryptimi. Tų pačių metų birželio 11 d. vokiečių komunistai išleido atsišaukimą, kviesdami gyventojus įsijungti į kovą „už Vokietijos atnaujinimą, už krašto atgimimą“. Ten jau veikė Stalino valdoma Ulbrichto ranka.

Stalinas Ulbrichtą nepripažino: vargiai jau jis pats ar

kas kitas būtų galėjęs surasti labiau rusams atsidavusi vokiečių, taip ištikimų rusų idėjoms net Stalinui mirus ir politikai keičiantis. Ulbrichto Vokietija ir šiandien tebėra ištikimiausias Sovietų satelitas iš visų, nors daug kas R. Vokietijai nė satelito vardo nepripažįsta ir šią Vokietijos sritį tebevadina rusų okupuota zona.

Vienas iš didžiausių Ulbrichto „nuopelnų“ yra 1961 m. Berlyno gėdos sienos pastatymas. Šis aukštas mūras griežtai atitvėrė Rytinę Berlyno dalį nuo sąjungininkų valdomos vakarinės ir praktiškai sulaukė tolimesnį vokiečių iš R. Vokietijos į vakarus bėgimą. O ką nors daryti Ulbrichtas turėjo, nes ligi 1961 m. iš R. Vokietijos pabėgo 2,5 ml. vokiečių.

Kurdamas R. Vokietiją Ulbrichtas visur disponavo Stalino 1945 m. pasakytais žodžiais: „Hitleriai ateina ir praeina, bet vokiečių tauta ir vokiečių valstybė pasilieka“. Tie žodžiai, iš pradžių tik ant sienų ir griuvėsių rašomi, ilgainiui turėjo virsti „vokiečiams šventais žodžiais“.

Kad ir prievartos būdu sukurta nauja nenatūrali valstybė būtų rusų ir pačių vokiečių komunistų durtuvų jėga pajėgė išlaikyti 20 metų. Ir šiandien neatrodo, kad greitai atsirastų nauja jėga, kuri abidvi Vokietijas sujungtų. Tiesa, jos teisinė būklė nėra stipri. Ligi šiol ją tėra pripažinę 19 valstybių — tik Sovietų sateliniai ir jiems palankūs kraštai. R. Vokietija penkiose komunistarimuose kraštuose turi 5 generalinius konsulatų, bet įvairių prekybinių atstovybių ji turi 28 kraštuose, jų tarpe Belgijoje, Olandijoje, Danijoje, Italijoje, Norvegijoje. Tas teikia Ulbrichto Vokietijai daug ekonominės naudos.

O ekonominė R. Vokietijos padėtis pakankamai stipri. Ir nenuostabu. Šiame krašte gyvena 17 ml. vokiečių, o jie, kaip žinome, yra tvarkingi, drausmingi, paklusnūs valdžiai ir nepaprastai darbštūs. Šioje Vokietijos dalyje yra labai stiprūs Vokietijos pramonės centrai: Berlynas, Dresdenas, Leippcigas, Frankfurtas, Erfurtas, Sehweringas, Rostockas ir eilė kitų. Okupacinė valdžia tai gerai žinojo. Ji nesiekė sunaikinti šios vokiečių pramonės, nes rusas jos vietoje nieko geresnio nebūtų sukūręs. Atvirkščiai, rusai išnaudojo vokiečių nagingumą, darbštumą ir padėjo pramonei plėstis. Taigi šiandieninė R. Vokietija Rytų bloke yra galingiausia pramonės šalis po pačios Sovietų Sąjungos. Rytiniai vokiečiai kasmet pagamina 12,500 traktorių, 138,000 automobilių, 327,000 skalbimo mašinų, 227,000 tonų audinių, 4,4 ml. tonų pieno, 63 bil. kilovattų elektros energijos. Taigi R. Vokietija yra dešimtoji pasaulio ekonominė galybė, nors teturi 0,5 proc. pasaulio gyventojų. Vis dėlto, jeigu lyginti jos gamybinių pajėgumą su V. Vokietijos valstybe, jis yra praoringai skaičiuojant 20 proc. žemesnis. Vadinas laisvas vakarietis vokiečiai daugiau pagamina. Ir darbininkų gyvenimo sąlygos, socialinis draudimas, gydymas, senatvės aprūpinimas ir kiti reikalai Vak. Vokietijoje nepalyginamai geriau tvarkomi. Vadinas komunistinė santvarka R. Vokietijoje savo uždavinio neatliko. Ir tai yra viena iš priežasčių, kodėl rusų pavergti rytiniai vokiečiai, švęsdami savo valstybės 20 metų sukaktį, vis žvelgia į vakarus.

b. kv.

KINIJOS VIDAUS GYVENIMAS

Kinija sutinka derėtis, bet ne kapituliuoti

K. TAUTKUS

Kol raud. Kinija ir komunistinė Rusija vedė sienų klausimų karą spaudoje, radijo bangomis ir vadų lūpomis, atrodė, kad yra paprastas nervų karas. Kai kovo mėn. prie Usuri upės, liepos 8 d. prie Sinkiang provincijos buvo pradėti kilnoti karinių jėgų pasienio ženklai, nervų karas baigėsi, žodį perėmė tarti generolai. Tačiau, kai abi didžiausios komunistinės valstybės savo pasieniuose sutraukė milžiniškas karines jėgas, padėtis statė klausimą, — ar abiejų valstybių komunistinė ideologija, savo diktatūrinį režimą pasiekusi milijonais nekaltų žmonių aukomis, nori savo kraštų komunizma sunaikinti savomis rankomis?

Milžiniškų karinių jėgų ilgėnis laikymas pasienyje daug kainuoja, alina valstybės lėšas, kad ir be blogos valios eilinis karys ar silpniesnis nervų pasienio dalinio vadas lengvai uždegti karo gaisrą, kuris nesulaikant išsipyls į labai rimtą, žiaurų ir atominių ginklų kerštą. Ankstesnius Maskvos pasiūlymus Kinija samoningai ignoravo pasienio ginčus tvarkyti pasitarimais. Amuro upės baseino laivybos pasitarimai buvo pradėti VI.18 d. Susitarimas pasirašytas VIII. 8 d. Bet tą pačią dieną prie Goldinsko salos, 40 mylių į vakarus nuo Cabarovsko miesto, kur vyko kinų-rusų Amuro upės laivybos pasitarimai, pasienio sargybiniai susikovė ir turėjo abi pusės aukų. Vėl prasidėjo spaudos ir vadų kalbomis kaltinimai, grasinimai atsikėryti ginklais.

Ho Chi Minh testamentas

Niekados nebus sužinota, kas paveikė sienų klausimą su Kinija spresti taikingai. Yra manančių, kad Maskvą paveikė Š. Vietnamo diktatoriaus Chi Minho testamentas, jam mirus rugsėjo 3 d. Savo testamente Ho prašė komunistinės Kinijos ir Rusijos vadų pasienio ginčą likviduoti ne ginklu, bet pasitarimais, kurie būtų teisingi, kuriais būtų atitaisytos valstybės padarytos senos teritorinės skriaudos. Kremlius turėjo gerą progą susitikti su Kinijos min. pirm. Chou En-lai Hanojuje laidotuvių.

Maskva savo delegacijai vadovauti Ho laidotuvių paskyrė min. pirm. Kosyginą ir jam įteikė sienų klausimu pasitarimams pradėti plano pasiūlymą. Bet Chou En-lai vengė susitikti su Kosyginu Hanojuje. Atvykęs į Hanojų aplankė diktatoriaus palikus, pasikalbėjo su Š. Vietnamo komunistų vadais, Kinijos delegacijai Ho laidotuvių paliko atstovauti savo pavaduotoją, o pats greitai sugrįžo į Pekiną. Kinijos delegacijos pavaduotojas nesutiko kalbėtis Hanojuje su Kosyginu. Tačiau po, Ho laidotu-

vių, grįždamas namo per Indiją, Kosyginas Kalkutoje rado žinią, kad jis gali atvykti į Pekiną ir trumpai pasikalbėti su min. pirm. Chou En-lai. Vengdamas parodyti, kad į Pekiną skrenda iš Indijos, Kosyginas pasuko į Tazikijos valstybės sostinę Dušabę, papildęs lėktuvo kūrą, tiesiu keliu nuskrido į Pekiną. Jam nepavyko susitikti su Mao, bet su min. pirm. Chou Pekino aerodrome trumpai pasikalbėjo, jam įteikė savo atsivežtą pasiūlymą pradėti sienų klausimu pasitarimus.

Maskvos rugsėjo 11 d. įteiktame pasitarimų pasiūlyme buvo trys punktai: 1. abi valstybės stengiasi vengti pasienyje incidentų, 2. pasitarimus sutaria per ambasadorius ir 3. prekybos sutartis pasirašoma 300 ml. dol. sumai. Deryboms vietos parinkti, kokio laipsnio delegatų pasitarimus, datos nustatymas paliktas Pekinui informuoti Maskvą per ambasadorių. Kinijos vadai ilgokai studijavo Maskvos įteiktą Kinijai sienų klausimu pasitarimų planą. Laikini abi valstybės susilaikė nuo puolimo, šmeižtų ir kaltinimų.

Pekino sutikimas

Per Pekino radijo Kinija 1969 m. spalio 7 d. davė savo sutikimą pradėti sienų klausimu pa-

JAV sekret. Rogers teigia, kad prez. Nixonas po truputį atitraukia karus iš Vietnamo, ir toliau atitrauks, jei priešais taip pat norės karo veiksmus mažinti. Apačioje matyti Siaurės-Vietnamo delegacijos narys Paryžiuje Nguyen Thi Binh, kad JAV prezidentas tik ramina savo gyventojus, o taikos nesiekia.

sitarimus, kuris bus vedami Pekino mieste, raud. Kinijos sostinėje. Pasitarimus ves užs. reikalų ministrų pavaduotojai. Maskva suriko ir pagal UPI žinių agentūros atstovą Maskvoje Henry Shapiro nustatė pasitarimams datą spalio 20 d. Maskvai atstovaus sienų pasitarimuose užsienio reikalų min. pavaduotojas Vasilis Kuznecovas, kuris po Čekoslovakijos okupacijos nustatė laisvėjimui sunaikinti krašte Maskvos liniją. Pekino pakvietimas pradėti sienų klausimu susitarimus su Maskva yra švelnus, santūrus. „Esa, nėra reikalo ginčytis klausimus spresti karo keliu“.

Tačiau kinai pasiūlė atitraukti karinius dalinius iš pasienio. Ta pačia proga kinai pažymėjo ir priminė Maskvai, kad jie ir toliau kreips ypatingą dėmesį į buvusias dar carų laikais pasirašytas sutartis, kurioms buvo neteisėtai pagrobtos Kinijai priklausios teritorijos, dabar valdomos komunistinės Maskvos diktatūros. Aiškiai matyti, kad sienų klausimu pradėti pasitarimus i-piršo Maskva. Kinijos sutikimas pradėti sienų klausimu pasitarimus Pekine yra atsakymas Maskvai į Kosyginą trumpą atsilankymą Kinijoje, IX.11 d. ir jo asmeniškai įteiktą Kinijos min. pir Chou En-lai pasitarimams pradėti pakvietimą. Net JAV komunistų partijos vadas Gus Hall, kuris lankėsi Maskvoje IX. 16 d. ir kalbėjosi su Brežnevu, samprotauja, kad pasitarimai bus ilgi, sunkūs ir niekas nežino, kaip jie baigsis.

Tiesa, Šeliapinas Tokijo pareiškė, kad atsilankius Kosyginui IX. 11 d. Pekine ir pasikalbėjus su Chou, abiejų kraštų santykiai pradės švelnėti ir nesusipratimai bei sienų ginčas bus baigtas taikingai, abi valstybės patenkintomis. Panašios nuomonės yra Brežnevas ir Vakarų spaudos atstovai. Nors Kinijos komunistinio 20 metų sukakties šventėje Maskva nebuvo pakviesta, bet spalio 1 d. Kremlius atsiuntė labai švelnų pasveikinimą ir linkėjimą, kad „abi draugiškos valstybės gyvens broliškai ir savo tarpe nesusipratimus sutvarkys patenkinamais būdais ir be skriaudų“.

Sutikimas ir įspėjimas

Tokijo žiniomis Pekinas, sutikdamas pradėti sienų klausimu pasitarimus, įspėjo Maskvą, kad ji tramdytų savo karo „maniją“, kurie pasikėsintų prieš stratinio pobūdžio sritis Kinijoje. Kinijai kelia rūpestį pasklidusios žinios, kurios iškėlė klausimą: pulti Kinijos atominius įrengimus ar susilaikyti. Kinija neseniai išbandė dešimtą atominę bombą. Paskutinieji du bandy-

Milwaukee Falk b-vė, Wisc., pagamino milžinišką laivo sraigta, kuris bus naudojamas didelio laivo statybai.

POPIEŽIUS APIE MISIJAS

mai buvo rugsėjo 23 ir 29 dienomis. Tačiau kinai apie jų bandymą paskelbė tik spalio 3 d. Skelbdami apie įvykdytus bandymus, kinai paminėjo, kad jų ginklai skirti ne puolimui, bet tik apsigynimui ir atominių ginklų jėgų balansavimui.

Vakarų spaudos žiniomis kinai savo sutikimą davė tartis sienų klausimais todėl, kad turi sunkumų viduje. Kultūrinė revoliucija sukrėtė krašto ūkį ir ekonominę. Paskutinis valdžios sukoletyvinimas, paskelbtas per Tibe to sostinės Lahaso radiją IX.14 d., sako, kad Kinijoje kovos vadų tarpe nėra baigtos. Iš Lahaso radijo pranešimo galima buvo išskaityti, kad pirmą kartą Kinijoje buvo girdėti apie „kolektyvinės vyriausybės valdžią“, kuri iki tol buvo žinoma, kaip Kinijoje komunistinės diktatūros režimas, o jos priešakyje yra diktatorius Mao. Bet per Kinijos revoliucijos - krašto sukomunistinimo 20 metų šventės sukaktį, įvykusią spalio 1 d., nebuvo matyti, „kolektyvinės valdžios“, o tik vienas diktatorius Mao, jo pavaduotojas - įpėdinis krašto apsaugos min. Lin Piao, apsupti Albanijos komunistinės delegacijos narių parado tribūnos. Nors Mao nekalbėjo, bet Lin Piao devynių minučių kalboje šventės dalyvius pasakė, kad Kinija, vadovaujama „Mao išminties“, nebijo nei JAV kapitalistinio, nei Maskvos socialimperialistinio imperializmo. Liaudis, vado vaujama Mao, vieningai kėlė krašto ekonomiją, ūkį ir kaip granitas stovėjo krašto sienų ar teritorijos gynybos gretose.

Pekino laikraščiai „Pekino liaudies žinios“, „Raudonoji vėliava“ sukaityti išvakarėse, paskelbė, kad „Mao yra ne tik ideologinis ir politinis vadas, bet ir vyriausias Kinijos kariuomenės vadas“. Seniau buvo žinoma, kad vyriausiu Kinijos karinių jėgų vadu ir krašto gynybos ministe-

Kalbėdamas tiksliai maldininkų vienoje bendroje audijencijoje, popiežius Paulius VI iškėlė savo buvusios kelinės į Afriką apaštališką ir misio-nierišką reikšmę. Misijų reikalauja Evangelijos dvasia ir pati krikščionybės esmė, — pažymėjo Paulius VI. — Kaip gi Evangelija pasklistų tautose, jeigu niekas jos neskelbtų? Tikinčiųjų pareiga yra tikėjimo turtą, kurį jie yra gavę, perduoti kitiems žmonėms. Savo meile ir išganymą Dievas skleidžia pasauliui, pasinaudodamas žmonėmis — misijonieriais, pasinaudoja žmonių meile ir pasiaukojimu. Apaštališkumas ir katalikiškumas, visuotinumas yra pagrindinės Kristaus įsteigtosios Bažnyčios žymės. Bažnyčia yra atsakinga už Kristaus mokslo pasklidimą pasaulyje. Visuotinumas reikalauja, kad Bažnyčia nebūtų sutapatinama su viena kuria nors civilizacija. Bažnyčia yra skirta visoms tautomis ir visoms kultūroms. Bažnyčia neatmeta to, kas yra teisinga ir gerbtina pagoniškoje religijoje bei kultūrose... Bažnyčios visuotinumas reikalauja, kad krikščionybės turinys gali būti išreikštas visomis žmogaus kultūros formomis, prisitaikant prie skirtingų rasų, gyvenimo būdo bei papročių. Visos tautos ir visi žmonės, — pažymėjo Paulius VI, — gali priklausyti Bažnyčiai, neprarandant tautinių savumų, bet priešingai, juos papildant ir iškeliant į aukštesnę, dvasinę plotmę.

riu buvo laikomas, ir linksniuojamas, bet paties Mao, tik jo pavaduotojas Lin Piao. Faktai rodytų, kad Kinijoje nėra „kolektyvinės valdžios“, o tik Mao ir jo diktatūra.

KRAUJO BALSAS

Romanas
RENE RASA

60

— Nežinau kiek, bet jų daug, — nusišypsojo jis. Viskas buvo taip keista. Jie patys buvo keisti. Atrodė, kad vakar tik atsispyrė, o šiandien vėl tėsė vakarykščią dieną. Bet ta diena buvo ilga... O metai tarpe lyg išnyko... — Aš tave mačiau, — Aukšė negalėjo kitaip kreiptis, jie buvo per daug artimi. — Bet mes niekada „tu“ nesakėm! — nesusprato ji savęs. — Taip, teatre. Negalėjau paskiau tavęs surasti... — kalbėjo jis, lyg visa tai būtų vakar. — Atvažiuavau draugo vestuvėse... — Kas ta blondinė? — paklausė ir prikando, lūpą. Ne, jai nereikėjo to klausyti. Bet jis nematė jos sumišimo. — Draugo sesuo, — jis buvo rimtas. — Dabar ištekėjusi, — kažkodėl pridėjo. — Ir aš ištekėjusi, — Aukšė pažūrėjo į jį. — Tai nesvarbu, — keistai atsakė jis. Tiesa, dabar viskas buvo nesvarbu. Dabar tarp jų nebuvo jokios sienos, jokių neaiškumų, jokių abejonių. Bet ar tikrai? — Kodėl norėjai, kad mes daugiau nesusitiktu-mėm? — paklausė Aukšė ir sulaukė kvapą: — O jei jis neatsakys? Ir vėl liks amžinas „kodėl?“. — Nenorėjau, bet reikėjo, — suspaudė jos ranką. Ji vėl pajuto tą virpėjimą, kurio gyvenime nebūna, kuris tik sapne ir svajonėse egzistuoja. Bet ji jautė del-

vieną savo širdies smūgį, jautė, kaip džiūsta lūpos, jautė, kaip ji skyla į dvi dalis: viena norėjo bėgti ir neat-siusti, nes tai tik saldus sapnas, iš kurio reikės tuojau pabusti, o kita norėjo užsimerti ir pasilikti šalia iki pabaigos, iki pasaulis sustos sukęsis.

Ji bijojo klausyti, bet jis pats kalbėjo: — Aukšė, mano gyvenime nėra moteriai vietos, — jo balsas buvo ramus, labai švelnus, švelnesnis, negu ji prisiminė. — Kodėl? — ji turėjo žinoti. — Aš gimęs vienuolė, — atsakė jis ir nusiuko, bet tame juoke buvo tik kartėlis. — Nereikia... — ji ištarė, nes bijojo išgirsti atsakymą, kurio nežinojo, bet kuris jau dabar skaudino. — Jo gyvenime man nėra vietos, — nesąmoningai kartojai mintyse. Ji užmiršo Johną ir jautė tik, kad ant-rą kartą buvo atstumta Vytauto, kuris grįžo į jos gyvenimą, lyg niekada nebuvo išėjęs. — Tu laiminga, Aukšė? — švelniai paklausė jis, o jos ausyse tie žodžiai skambėjo kaip pajuoka: ji niekada nebuvo laiminga. — Taip, — melavo lūpos, nes jis to laukė. — Turi šeimos? — jis buvo lyg brolis, tėvas... — Ne. — Kodėl? — aštriai paklausė. Ji nustebo pažūrėjo į jį: — Nežinau. Bet tai nesvarbu, ar svarbu kodėl? — gužtelėjo pečiais. — Žinoma, kad sverbu! Dabar medicina taip pažengus, kad gali daug ką atitaisyti, — jame prabilo daktaras. — Bet Aukšė nenorėjo apie tai kalbėti. Visi tie žodžiai atrodė nereikšmingi. Jos širdis neramiai plakė, smilkinuos tvinkčiojo.

— Mums nereikėjo susitikti, — staiga joje kilo panika. Ji norėjo bėgti nuo Vytauto, nuo to malonaus virpėjimo, kuris žadino keistą ilgę, nuo kurio tirpo sąnariai ir raizgėsi mintys.

— Aš turiu važiuoti namo, — ji pasuko prie autobuso. Vytautas nieko neatsakė ir lydėjo ją tylėdamas. Susitikimo džiaugsmas staiga virto neviltimi, nes jų kelias pasibaigė. Ši kartą ir Aukšė jautė, kad nebuvo prasmės kalbėti apie ateitį, nes ji jiems buvo neįmanoma.

Gyvenimas nepasikeitė, tik Aukšė buvo ne ta pati. — Ko aš norėjau? Ko galėjau tikėtis? — klausė ji pati savęs ir jautė, kaip liūdesys ir abejingumas viskam gaubė ją lyg kokia skraistė, pro kurią neprasis- vėrė joks džiaugsmo spindulėlis. Aplinkui buvo niūru, šalta ir tuščia. Ji jautėsi praradusi viską. Gal tai nusi-vylimas, kad jo gyvenime nebuvo jai vietos.

— Jis sakė moteriai, — raminoši, bet pavydo jausmas nenyko. Pavydas kam? Kokia ji teisė ji turėjo pav-ydėti? Bet kas galvojo apie teisę?

— Jo lūpose mano vardas skambėjo lyg dažnai kartojamas, — viltis persekiojo ją lyg pagunda ir ilgo-sys to, kas neįmanoma, vėl grįžo.

— Ne, nel... Aš gi suaugusi, subrendusi moteris, ne kokia jauna mergiotė, kad gyvenčiau tuščiomis sva-jonėmis, — draudė ji save ir norėjo bėgti nuo visų tų tiki šol nepatirtų jausmų, kurie lyg banga ją užlied-avo ir ji nebegalėdavo galvoti. Bet ar įmanoma pabėgti nuo savęs? Joje ta banga kilo, joje ji slūgo ir vėl užlie-jo protą, valią.

(Ruo Bangiau)

LIET. KAT. GYDYTOJŲ KORP. GAJOS SUKAKTIS

Nors jau ateitininkų liet. gydytojų korp. Gajos 40-ties metų sukaktis anksčiau suėjo, bet minėjimas įvyko spalio 12 d., sekmadienį. Tai padaryta, kad lengviau galėtų dalyvauti daugiau gydytojų, nesitrukdydami nuo profesinio darbo.

Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis tėvų marijonų koplyčioje Chicagoje. Pamaldas laikė ir atitinkamą pamokslą pasakė kun. Vyta. Bagdanavičius, MIC. Vargonais grojo dr. B. Valadka, o visi susirinkusieji pagiedojo lietuvišką įgesmį. Po pamaldų vienuolyno svetainėje buvo pusryčiai ir susirinkimas.

Prisiminta veikla

Susirinkimą atidarė Gajos pirmininkas dr. V. Saulys, primindamas praėjusių metų veiklą, teikiamas medicinos studentams stipendijas, susirinkimus ir kitus darbus. Susirinkimui pirmininkauti buvo pakviestas dr. A. Marčiukaitis iš Gillespie, Ill., sekretoriauti dr. P. Starkienė iš Chicago.

Susirinkimo pirmininkas pakvietė duoti apyskaitas korp. valdybos sekr. dr. A. Labokienę ir ižd. dr. F. Zubiną. Rezvizijos komisijos pranešimą per skaitė sekr. dr. J. Starkus, visų vardu padėkodamas sekretorei ir iždinkui už tvarkingai vedamas knygas ir visas sąskaitas.

Istorinė apžvalga

Paskaitą skaitė dr. Kazys Pemkus, Tema — Gajos istoriniai bruožai. Gajos steigiamasis susirinkimas buvo 1927 m. lapkričio mėn., bet korporacija universiteto senatė buvo užregistruota 1928 m. kovo 21 d. Tų pačių metų birželio 3 d. buvo vėliavos šventinimas. Vėliavos kūmai buvo dr. Domas Jasaitis ir dr. Sofija Cerkeliūnienė.

Iki šiol nežinoma, kas buvo tas vienas asmuo, kuris iškėlė Gajos steigimo idėją, bet žinoma, kad steigiamąjį susirinkimą sudarė keturiolika studentų iniciatorių, kurių dar yra ir šiame krašte, kaip dr. J. Meškauskas, dr. F. Zubinas, J. Balčiūnas, P. Strimaitis.

Kilniai idėjai gimti nereikia aplinkos patogumo, pabrėžė prelegentas, bet reikėjo tam tikrų sąlygų ar paskatų, stumiančių tai idėją į realizuoti, — ir tai buvo nihilistinė Rusijos atmosfera medicinos fakulteto vadovybėje ir nepopuliarumas būti katalikų gydytoju; valdžios nusišaukimas prieš ateitininkus; smarkiai auganti ateitininkija, kuri jau nebepajėgė patenkinti specifinių profesijos besiruošiančių aspektų. Šie trys paskaitai ir buvo tos sąlygos, dėl kurių įsikūrė katalikų gydytojų korp. Gaja.

Bolševikmetis praretino Gajos gretas, bet kartu jas labiau užgrūdino. Taip pat prie užgrūdimo prisidėjo ir vokiečių okupacija. Dėlto ir stovykliniam gyvenime nereikėjo Gajos atgaivinti, o tik prateisti jos veiklą užsieny. Vokietijoje ji pradėjo 1945 m. sistemingai veikti ypač Tuebingene, kur buvo susispietęs didelis būrys studentų medicinų ir korporantų. Kai prasidėjo emigracija ir užjūris, šiame krašte 1950 m. vėl buvo sudaryta valdyba ir tęsiama veikla. Chicagoje tai padarė daktarai J. Starkus, J. Meškauskas, Z. Danilevičius, A. Alekna, ėmėsi iniciatyvos ir sutraukė kitus gajininkus. Kurį laiką (1961-65) net leido savo biuletenį "Gajos Aida".

Dabar Gajos narių randame bendrinėse lietuvių organizacijose, kaip dr. J. Sungalla, buvęs PLB valdybos pirm., dr. A. Razma, Lietuvių fondo iniciatorius ir vald. pirm. Jau yra ir mirusių, kaip daktarai A. Alekna, V. Prunskis, B. Gaiziūnas,

B. Paliokas. Čia neminimi tie, kurie mirė okupuotoje Lietuvoje ar Sibiro tremty.

Paskaita buvo išsami, gerai paruošta ir davė aiškų Gajos istorinį vaizdą.

Nauja valdyba

Po paskaitos nominacijų komisijos pirm. dr. Rimkus (kiti nariai — dr. Z. Danilevičius ir dr. K. Pemkus) komisijos vardu pasiūlė kandidatus į naują Gajos valdybą ir revizijos komisiją. Naujon valdybon buvo išrinkti: pirm. dr. Jurgis Starkus, dr. A. Garūnienė, dr. Jonė Meškauskienė, dr. Petras Rasutis ir dr. Bronius Valadka, kandidatė — dr. Aldona Rimkienė. Į revizijos komisiją išrinkti: dr. J. Danilevičienė, dr. J. Kižys ir dr. V. Zubinienė.

Taip pat susirinkime buvo patvirtinti naujai priimti nariai: dr. R. Karka, dr. A. Sležas, dr. R. Gaiziūnas ir stud. D. Jasaitytė.

Susirinkimo pabaigoje New Yorko ir New Jersey Gajos narių vardu sveikindami žodį tarė svečias iš New Yorko dr. Bronius Radzivanas, linkėdamas veiklą tęsti ir mėginti didesniuose miestuose suorganizuoti Gajos skyrius.

Be to, dar buvo pasitarta statuto pakeitimo klausimais ir visi pakviesti dalyvauti tą patį vakarą Mid-America Inn restorane įvykstančioje akademijoje ir vakarienėje.

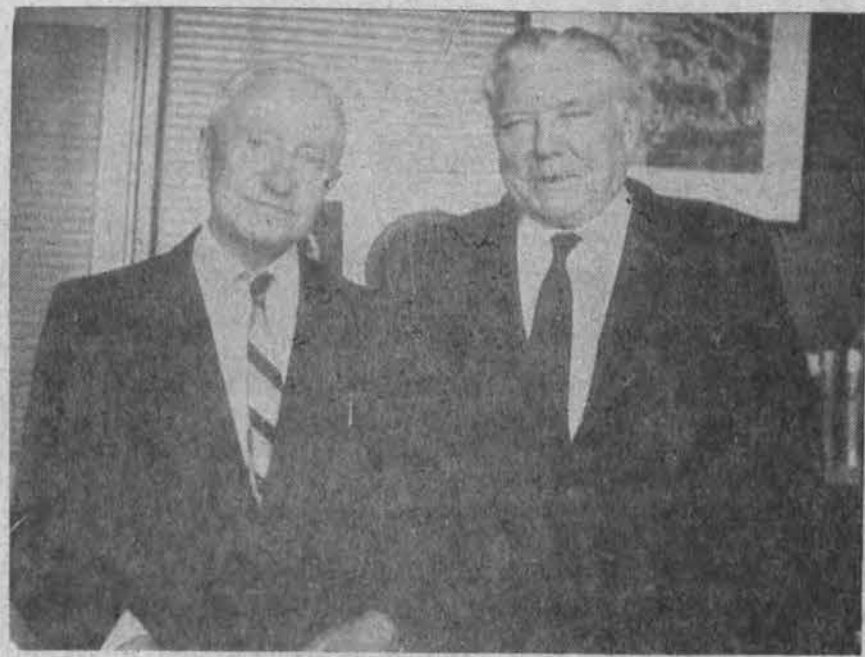
Banketė Mid America Inn salėje programą pradėjo dr. V. V. Saulys, pakviesdamas vakarienei vadovauti dr. Petrą Kisielį. Vakariene pradėjo trumpa, prasminga malda kun. Vyta. Bagdanavičius. Po to buvo pakviestas paskaitai dr. Domas Jasaitis.

Quo vadis, homo

Išsamią ideologinę paskaitą skaitė Gajos krikšto tėvas dr. Domas Jasaitis. Jis pasveikino savo ir krikšto motinos dr. Sofijos Cerkeliūnienės vardu visus gajininkus, prisiminė dabartinių laikų suirutę, žmogaus pastangas išsiveržti iš fizinių ir moralinių varžtų ir pristatė temą: Quo vadis, homo (kur eini, žmogau).

Prelegentas iškalbingai priminė, kad, griūvant senoms formoms, pradeda išryškėti naujos, kurios gali būti žmogui pavojingos, nes vis plačiau įsisiūbuoja socialinis, moralinis, ekonominis, politinis ir intelektualinis chaosas. Atgimsta ir grįžta pasibaisėtinas žiaurumas. Metai, kuriuos išgyvenome ir dabartiniai metai kažką nužudė mūsų ir daugelyje kitų žmonių. Tas kažkas yra kultas savimi pasitikėjimas, kurį turėjo prieškristinis žmogus. O šie apokaliptiniai laikai kaip tik išugdė mechanizuotą visuomenę, kurioje žmogus yra tik bevalis dantratis.

Čia prelegentas davė išsamią statistiką, kaip auga skrybys, pavainikių vaikų skaičiai, nusišaukimai prieš žmogų, apipilimai, vagystės ir t. t. Ypatingą vaidmenį vaidina svaigalai ir įvairūs narkotikai, apsvaigina

Kan. M. Vaitkus ir dr. D. Jasaitis "Draugo" redakcijoje

LIETUVIŲ KUOPOS IR GIMNAZIJA

Mūsų korespondentų A. Saulaičio ir A. Zapracko išpūdziai iš kelionės Europoje

Algii sugrįžus iš Kufsteino (Austrijoje), iš Augsburgo geraiis Vokietijos greitkeliais važiuojame vėl Vasario 16 gimnazijos link. Prie mūsų prisidėjo ir trečias keleivis — mano senelė, 97 m. amžiaus; ji drauge važiuoja savo dukters ir dviejų anūkių Schwarzwalde aplankyti. Pasiekę Gaggenu miestelį, vėl išsiskyrėme vienai dienai; pasiilikau su giminėmis, o Algis vyko toliau į Vasario 16 gimnaziją.

Gimnazijoje Algis susitiko su mokyklos direktoriumi V. Natkevičiumi. Tai vidurinės kartos atstovas, realiai išstudijavęs Vokietijos lietuvių kolonijos gyvenimą. Šaltai ir moksliskai žiūrį į mokyklos ateitį, ir yra tikrai pasisvėntęs mokytojas, kuris šioje mokykloje gerovę ir jų pažangumą. Direktorių pa-

aiškino smulkiau ir aiškiau, kas matėsi jau vaikų stovykloje, — kad gimnazija yra lietuviškumo centras, atliekantis labai didelį su lietuvinimo ir atlietuvinimo vaidmenį. Mokiniai, kartais "mišrių" ar šiaip pavieniai gyvenančių šeimų, gimnazijoje pramoksta ir gerai išmoka lietuvių kalbą ir įgyja gražiai subrendusį lietuvišką nusistatymą.

Direktorių mano, kad lietuvių mokytojai ir mokiniai galėtų atvykti iš kitų kraštų. Šiais metais, užsarius Tėvų pranciškonų vedamai šv. Antano gimnazijai, pirmą kartą laukia du mokytojai iš JAV. Įdomu, kad vengrai Vokietijoje turi savo gimnaziją, kurioje iš 300-400 mokinių, 70-80 yra iš JAV-bių. Vengrai išduoda aštuonių klasių pažymėjimą tiems Amerikos vengrams, kurie dėl

mesnėje programos dalyje. Sveikindami

Gaja susilaukė eilės sveikinimų. Fraternitas Lituanica vardu reikšmingą žodį tarė korporacijos pirm. dr. Stasys Budrys. Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų draugijos vardu sveikinimą perskaitė iš New Yorko atvykęs dr. Bronius Radzivanas. Sveikintojai linkėjo Gajos korporacijai augti ir klestėti.

Jaunam dr. R. Karkai spalvas uždėjo Gajos vėliavos kūmas dr. D. Jasaitis. Nauji korporantai taip pat yra dr. Sležas ir dr. Gaiziūnas.

Į korporaciją įstojo nauji medicinos mokslus studijuojantys studentai: D. Jasaitytė, T. Prunskytė, Gailiūnas ir A. Razma. Jasaitytė yra dr. D. Jasaičio anūkė.

Naujasis, jau trečią kartą tapęs Gajos korporacijos pirmininku dr. Jurgis Starkus pasakė labai gerai paruoštą žodį.

Pagerbiant amžiaus sukakties progą, dr. D. Jasaičių išteiktas atžymėjimas su specialiu įrašu.

Po oficialiosios dalies Al. Baronas paskaitė pluoštą humoristinių eilėraščių, o Gajos korporantai — dr. P. Kisielius, dr. G. Grinis, dr. K. Ambrozaitis, dr. K. Pemkus ir akordeonu priitaręs dr. Br. Valadka — padainavo visus linksmi nuteiktųjų kupletus.

A. P.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PASTANGOS

Amerikos Lietuvių tarybos pirm. inž. E. Bartkus ir valdybos narys dr. K. Sidlauskas 1969 m. spalio 3 d. buvo nuvykę į Washingtoną Amerikos balso reikalais; ALT atstovai turėjo Pabaltiečių komiteto posėdį su estų ir latvių atstovais, o po to bendrą visų pabaltiečių delegaciją turėjo pasitarimą su vadovaujančiais JAV informacijos agentūros pareigūnais. Pasitarimas įvyko naujuose šios įstaigos rūmuose jos direktoriaus kabinete.

Iš amerikiečių pasitarime dalyvavo JAV informacijos agentūros direktorius Frank J. Shakespeare, Jr., jo pavaduotojas Henry Loomis, vicedirektorius Sovietų Sąjungos ir rytų Europos reikalams Kompton Jenkins ir Amerikos balso direktorius Kenneth Giddens. Latviams atstovavo šiuometinis bendrojo Pabaltiečių komiteto pirmininkas prof. Peter P. Lejins ir Latvii biuro Washingtono vedėjas Bruno Albatas, o estams — Estų tautinio komiteto pirm.

Heikki A. Leesment ir k-to narys G. A. Bushmann.

Informacijos agentūros direktorius Shakespeare nušvietė techniškas problemas, susidariusias sąsąryje su padidėjusiais po Čekoslovakijos įvykių Amerikos balso transliacijų trukdymais iš Sovietų pusės, o pabaltiečių delegacijos nariai pateikė savo nuomones ir pageldivimus dėl Amerikos balso transliacijų Pabaltijo tautų kalbomis ir įteikė raštu trumpą memorandumą. Direktorių Shakespeare pažadėjo su pabaltiečiais palaikyti nuolatinį ryšį.

Šia proga ALT atstovai turėjo pokalbį Amerikos balso reikalais — ALT pirm. E. Bartkus su kongresmanu E. J. Derwinski iš Illinois, o dr. K. Sidlauskas aplankė kongresmanus W. T. Murphy iš Illinois ir D. J. Flood iš Pensilvanijos. Taip pat buvo aplankytas Lietuvos atstovas J. Kajeckas.

Mūsų kolonijose

WATERTOWN, Conn.

ISLEISTUVĖS

Sally ir Antanas Zupkai savo gražioje sodyboje suruošė šaunias isleistuves savo segutės šeimai Emilijai ir Kazimierui Kiauniams, kurie iš Waterburio persikėlė gyventi į Santa Ana, Kaliforniją, pas savo dukrą ir žmoną.

Prie vaišių stalo buvo pasakyta daug kalbų. Palinkėta laimės ir sėkmės išjungiant ir naują lietuvių bendruomenę. Atminimui įteikta dovanų lėkšė, maldžio raizginys "Vargo mokykla" ir dailininko Ed. Krasausko sukurta ir K. Švelnio pagaminta "Geležinį vilką".

Po malonaus pokalbio su V. Natkevičium, Algis nuskubėjo pas Vokietijos LB pirmininką, J. Valiūną. Kapitonas J. Valiūnas yra vienas iš Lietuvių kuopos vadovų, kuri aktyviai prisideda prie laisvės sargybos vakarinėje Europoje, ir yra pasižymėjęs savo veiksmingumu.

Jėdų išsamią išdiskutavo LB rūpesčius Vokietijoje. Baigdamas pašnekesį, pirmininkas prašė, kad JAV ir Kanados kultūrininkai nepamirštų Vokietijoje gyvenančių lietuvių ir, kad PLB valdyba pasirūpintų menininkų išvykomis į didesnes lietuvių kolonijas, kaip jau anksčiau lankėsi Bičkienė, Stukas, Zukauskas, Stempuzienė, Smetona, Daugelienė ir kiti.

Vokietijos LB aktyviai veikia pagal savo sąlygas ir žmonių skaičių. Turime pastebėti, kad Vokietijos lietuvių gyvenimo ratas sukasi apie Vasario 16 gimnaziją, todėl mes, JAV lietuviai, galime džiaugtis, turį progos ir galimybes tiek moraliai, tiek materialiai remti šią nepaprastą mokyklą.

J. Valiūnas užsiminė 1968 m. vykusį PLB seimą, kuris jam palikęs gilią įspūdį. Apie jaunimo veiklą minėjo, kad dalis jų neveiklūs, kaip ir kitur lietuvių tarpe. Jaunimo atstovas Andrius Šmitas, jau buvęs JAV-se, ruošėsi atsakyti į PLB jaunimo reikalams narės Mildos Lenkaus kienės atsistatus klausimus ryšium su rugsėjo 13-14 pasitarimais Tabor Farmoje. Neveiklumą J. Valiūnas palygino su padėtimi Lietuvoje 1913 m., kai nedidelis būrys ryžtingų asmenų atliko labai daug. 1972 m. Muenchene vyks tarptautinė Olimpiada; LB pasiruošęs rūpintis lietuviškais reikalais.

J. Valiūnas aprodė ir kuopos patalpas, kurios yra netoli Vasario 16 gimnazijos.

Iš Schwarzwaldo vėl kartu grįžome į Augsburgą, o Algis nuskubėjo į Austriją, ruošdamasis su pusbroliu Raimundu Lapšiu aplankyti Vieną ir Budapeštą.

Šis Schwarzwaldo vėl kartu grįžome į Augsburgą, o Algis nuskubėjo į Austriją, ruošdamasis su pusbroliu Raimundu Lapšiu aplankyti Vieną ir Budapeštą.

Illinois gyventojai prašomi priekygos kainos pridėti 5 proc. mokestiams.

Hartford, Conn.

BUS
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
BALIUS

Lietuvių bendruomenės Hartfordo apylinkės valdyba spalio 18 d. LAP klubo salėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn., rengia šaunų balių.

Meninę programą išpildys solistas kun. Kęstutis Balčys ir Hartfordo vyrų choras, diriguojamas muz. J. Petkaičio. Pradžia 7 val. vak.; įėjimas — auka 2.50 dol. Veiks puikus bufetas. Šokiams gros E. M. Trio orkestras iš Worcesterio.

Visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi šiame LB rengime gausiai dalyvauti.

J. Bernotas

GRAŽIAI PAMINĖJO ŽMONOS
-MOTINOS MIRTIES
METINES

Spalio 4 d. sukako vieneri metai nuo mirties a.a. Benediktos Raščiuvičienės. Tą dieną jos vyras Jonas Raščius, dukterė Kristina Šerkšnienė ir sūnus Vytautas Raščius surengė žmonos - motinos vienerių metų mirties sukakties minėjimą.

8 val. rytą šv. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje klebonas kun. J. Matutis atlikė giedotines mišias ir kitas ekzekvijų pamaldas. Per Mišias ir prie kitų apeigų giedojo ir vargonais grojo muz. J. Petkaitis.

Po mišių gražus būrys žmonių nuvyko į šv. Benedikto kapines. Čia klebonas kun. J. Matutis pašventino a.a. Benediktai Raščiuvienei pastatytą paminklą. (Pastatė vyras ir vaikai).

Visi minėjimo dalyviai L.A. P. klubo svetainėje buvo puikiai pavaišinti. Vaisėse dalyvavo ir klebonas kun. J. Matutis.

Šia proga Jonas Raščius pasižadėjo istoti Lietuvių Fondo narius ir Lietuvių Fondo nare įamžinti savo žmoną a.a. Benediktą Raščiuviene.

J. Bernotas

Who says
you're
healthy?

Your mother means well.
But when your doctor
says you're healthy,
you can be sure.

Help yourself
with a checkup.
And others with a check.

American
Cancer
Society

THIS SPACE CONTRIBUTED BY THE PUBLISHER

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 v. v.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS,
RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Fordo savininkų ketvirtoji generacija. Nuotraukoje matyti (iš k. į d.) jauniausias Fordo įpėdinis Edsel II 21 m. amžiaus, jo tėvas, senelis Edsel, miręs 1943 m., Fordo įkūrėjas Henry Ford.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

TAUTŲ PASIRODYMAS

Kaip Muenchenas Vokietijoje, taip ir Los Angeles turi garsųjį "Oktoberfest". Žinoma, Vokietijoje "šventė" savo apimtimi yra kelis šimtus kartų didesnė negu Californijoje. Tai visos Bavarijos tautinė šventė. Californijoje ji sueuropinta: čia savo liaudies dirbinius išstato, virtuves įrūšia ir programas atlieka visa eilė europietišku tautinių grupių.

Šiais metais programos atlikti buvo pakviesti ir lietuviai. Šventė tęsiasi dvi savaites. Lietuvių tautinių šokių grupė dalyvavo spalio 5 d. Jaunių grupė, vadovaujama mokytojos O. Razutienės, pasirodė su tris šokius. Pašoko gražiai, ir iš žiūrovų susilaukė plojimų. Los Angeles sąlygose gerai paruošti vaikų ar paauglių grupė nėra lengva, ypač jį įtraukus didesnį skaičių dalyvių. Vadovė iš tikro įdėda labai daug darbo ir pastangų. Nuotoliai dideli, o kartais ir patys tėvai, įjungę vaikus į šokių grupę, neparodo didesnio entuziazmo juos reguliariai pristatyti į repetitijas.

Iš kitos pusės, iš lietuvių, kad ir jauno, išspausiti išvyrinį entuziazmą nėra lengva. Su tuo sunkumu susiduria visi tautinių šokių mokytojai. Be to, gal ir laiko dvasia, nes iš modernių a la "Rock and roll" šokių dvelkia nuovargis, išsėmimas ir pesimizmas.

Taigi ir mūsų grupė "špalio šventėje", nors ir pašoko gražiai, bet tik šoko, kada turėtų šokti. Gera, kad mūsų jaunieji pamatė profesionalus vengrus, kurie šoko (jei šrifto įvairumu galima šoko dvasią išreikšti).

Tenka pasakyti žodelį ir dėl įvadinio pranešimo: Techniškai gerai jį atliko daili, grakšti ir puikiais tautiniais rūbais pasipuošusi anasamblio dalyvė Jūratė Pažeraitė. Žodelis trumpas, vos kelių sakinių. Bet žodžio taupume laukina koncertuotos tiesos. Kam toks "diplomatinis" išreiškimas, kad Lietuva buvusi "incorporated into Soviet Union", kada rusai Lietuvą brutalia jėga okupavo. Inkorporacijai gali būti ir labai nekalta. Kam pasauliui skelbti, kad mes maža tauta? Ar ne geriau būtų sakyti, kad mes turime pušastunto šimtmečio valstybines tradicijas ir krikščionišką kultūrą. Juk ir tuos dalykus galima pasakyti 3-4 sakiniams.

Žinoma, jauna pranešėja dėl to nieko dėta. Tačiau vyresnieji turėtų pasitarti su labiau tokiuose klausimuose nusimanančiais žmonėmis. Jei jau kitais nepasitikima, tai galima nuomonės atsklausti mūsų gerb. konsulo, kuris tuose dalykuose yra tikras ekspertas.

"Oktoberfest" programai vadovavo televizijos "Polka Parade" programos vedėjas John Sinclair. Šventė vyko Universal Studios rajone, Studio City, Calif.

RADIJO VALANDELES VAKARAS

Lietuviškoji radijo valandėlė spalio 25 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje ruošia vakarą-balių, kuriame programą atliks pianistė Raimonda Apeikytė ir solistai Rimtautas ir Birutė Dabšiai. Pramatyta įdomi, įvairi ir šauni programa. Pelnas skiriamas radijo valandėlės išlaikymui.

Valandėlė laikosi organizatorių, o ypač vadovės solistės Stasės Pautienienės entuziazmu ir visuomenės parama. Valandėlė reikia remti ir išlaikyti. Radijo programos ir turinių, ir forma nuolat gerėja. Tik dar jas reikėtų aktualinti, kad pilnai atspindėtų Californijos lietuvių gyvenimą ir kūrybą. Lietuviškos programos transliuojamos kiekvieną sekmadienį 5 v. p.p.

Koresp.

AR GIRDEJAI GARSĄ, BALFAS STATO FARSA?

Iš tikrųjų tai Dramos sambūris, Balfio pakviestas talkon, stato farsą su muzika, dainom ir eiliuotu žodžiu.

Šeštadienį, lapkričio 22 d., Šv. Kazimiero parapijos salėje. Ta

vakarą Balfio skyrius maloniai prašo rezervuoti šiam vakarui, kurio pelnas eina labdarystei. Bus gausus bufetas, o po vaidinimo šokiai, grojant geram šokių orkestrui.

Vaidina Dramos sambūrio vaidylos: Danutė Barauskaitė, Juozas Pupius, Vincas Dovydaitis, Vladas Gylis, Ema Dovydaitienė ir Viltis Jatulienė. Muzikinėje daly: Algis Kazakevičius, Bronius Seliukas, Antanas Polikaitis, O-na Deveikienė ir Dalilė Mackialienė.

Žinomas mūsų scenos dekoratorius Algis Žaliūnas dekoruoja sceną.

Muzikines įtarpas veda Balys Mackiala. Dalilės Mackialienės režisūra.

Dramos Sambūrio laimėjimai Chicago teatro festivaly garantuoja pirmąją pastatymą. Dramos sambūrio valdybai pirminkauja Gražina Raibienė. Farsso pavadinimas — "Kompiuterinė santuoka".

Garsas

LINKSMINAMES IR SVIECIAMESI

Santa Monikos (Califor.) Lietuvių klubo tradicinis metinis balius įvyko š.m. spalio 4 d. Miram Hotelje, "Satellite" salėje, dalyvaujant per 300 kviestinių svečių.

Balių atidarė sveikinamuoju žodžiu S.M. Liet. klubo pirm. Elena Dvenienė, pakviesdama programai vadovauti energingą jaunuosios kartos scenos menininką Algį Zemaitį, kuris publikai stebino puikiai išdaiotuais atrakiniais slageriais.

Nemažiau visus linksmo ir kiti try solistai: Stasė Pautienė (1 liet. kl. išversta) populiarieji Reginaldai Aukštikalnė romanais ir Henrikas Paškevičius slageriais. Šokiams grojo garsusis Larry Larson orkestras.

Bene pirmą kartą dėmesys buvo kreipiamas spaudos atstovams prie specialaus rengėjų stalo. Bet išskirtinai pagarbiai buvo pristatyti du prelatai: L. Šv. Kaz. par. kleb. J. Kučingis ir S.M. par. kleb. O'Flaherty; Liet. Garb. kons. J. Bielskis ir S.M. miesto atstovas - m. tarybos narys Dituris.

Šio nepaprasto baliaus blaiviai kilni nuotaika puikiai derinosi su satelitinė puošnios salės butaforija ir auksuotų bei sidabruotų suknių ornamentika.

Be kilnių pramogų, S.M. Liet. klubo veikla pasižymi mokslinėmis paskaitomis, kurių šio rudens ciklas buvo pradėtas rugs. 28 d. prof. dr. Marijos Alseikaitės Gimbutienės skaidrėmis iliustracine paskaita apie vėliausius archeologinius kasinėjimus Lietuvoje.

Sekančios bus prof. K. Almino ir kartografo J. Andriaus paskaitos, liečiančios jų mokslines sritis. A.G.

MIGLOTAS RYTAS V. RAMONAS

Tai apysakų rinkinys, kuris patraukia ne tik savo tematika, bet ir išimtinai gražiu stiliumi bei kalba.

Liet. knygos klubo leidinys, Autoriaus išleistų knygų skaičius nėra didelis, bet kiekvieną jų yra kruopščiai išmastyta ir apdirbta, kas yra charakteringa ir šiam rinkiniui. Juo pasidžiaugs kiekvienas jį įsigijęs ar gavęs dovanų.

gaunamas DRAUGE, kaina 2.00 dol. Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 procentus mokesčiams.

DE PROFUNDIS Kantata

Muzika Vlado Jakubėno, žodžiai Bernardo Brazdžionio. Gaidos mišriam chorui su fortepiono ar vargonų pritarimu. Kūrinys išleistas Stasio Salkausko 25 metų mirties sukakties paminėti. Kaina \$1.00, gaunama DRAUGE. Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Toledo, Ohio, demonstruojama medžiaga Glasphalt, kuri padaryta iš senų butelių ir naudojama kelių tiesimui. Kairėje tiesiamas kelias, dešinėje tie stiklai iš arti. Tokia su asfaltu sumaišytų butelių medžiaga labai paranki ir ta prasme, kad nereikia rūpintis, kur dėti senus butelius.

BOSTONO ŽINIOS

MINIME TUMĄ-VAIZGANTĄ

Kunigo, rašytojo, profesoriaus, redaktoriaus, kovotojo už lietuvišką spaudą kanauninko Juozo Tumo- Vaizganto minėjimas, jo šimto metų gimimo sukakties, yra ši sekmadienį, spalio 19 d. 4 val. Lietuvių Piliečių d-jos auditorijoje, 3-me aukšte. Minėjimą rengia Kultūrinių subatvarkų komisija ir LB Bostono apylinkės valdyba. Apie Tumą- Vaizgantą paskaitą skaitys prof. dr. Puzinas. Iš Vaizganto raštų ištraukas skaitys Janina Ambrazienė, Jurgis Jašinskas ir Feliksas Kontautas.

Tumas Vaizgantas buvo didelis asmenybė lietuvių ir Lietuvos gyvenime. Jis kovojo už lietuviškos spaudos draudimo panaikinimą, pats redagavo ir rašė į slaplus lietuvių laikraščius, kurie buvo spausdinami Vokietijoje. Jis juos ir platino. Minint Vaizganto mirties 5-rių metų sukaktį Kaune dr. Ambrozaitis pasakojo prisiminimus iš Vaizganto gyvenimo ir darbų. Jaunas vikaras kun. Juozas Tumas atvažiavęs į "palivarką", kurio savininkės buvusios dvi pagyvenusios dvarėjančios panos. Jis norėjęs įpiršti joms, kad jos platintų už-

draustas lietuviškas maldaknyges. Tačiau negalėjęs jų pačių ištikinti, koks tai yra reikalingas ir svarbus darbas. Išleidamas tepasakęs, kad moterims du kart du yra skrybėlė, o ne keturi. Kai pirmą kartą jaunas kunigas Tumas važiavęs atostogų į tėviškę, kaimynės prikalbėjusios jo motiną, kad pasitinkant sūnų kuniga jį negalinti ryšėti skarelės, o turinti užsidėti skrybėlaitę. Nors ir labai nenoromis, motina išlipęs kunigas Tumas. Motina bėgusi jo pasitikti. Tumas išskėlęs galvą, nusišukęs nuo jos ir ejęs pro šalį. Motina pradėjusi šaukti: "Vaikeli, aš, tavo mama". Kun. Vaizgantas atsakęs: "Ne, mano mama yra su skarelė". Motina metusi skrybėlaitę į šalį, o tada kunigas Tumas apsikabinęs motiną.

Kun. Juozas Tumas - Vaizgantas buvo reta ir didelė asmenybė. Ši sekmadienį mes jį minėsime. Visi maloniai kviečiami dalyvauti minėjime.

BALFO 25-RIŲ METŲ SUKAKTIS

Balfio rengime, kur buvo minėta Balfio Bostono skyriaus 25-

rių metų įsikūrimo ir veiklos sukaaktis, kalbėjo apie Balfą, jo centro pirmininkas kun. Vaclovas Martinkus. Jis įteikė raštiškus atžymėjimus to skyriaus įkūrėjams ir pasižymėjusiems darbuotojams: O. Ivaškienei, A. Kropienei, A. Januškevičienei, M. Michelsonienei, K. Namaksienei, J. Tumaviolienei, A. Andriulioniui, adv. J.J. Grigaliui, dr. A. Kapočui, A. Matjoškai, J. Romanui ir J. Tuinilai ir F. Grendelytei.

Parengime meninę programą atliko vyrų sekstetas, ved. kom. Julijaus Gaidelio. O. B. Adomalevičiūtė ir D. Račkauskaitė skaitė eilėraščius. Aukos buvo surinkta 500 dol.

RADIJO VALANDELES VAKARAS

Seniausia lietuviška radijo programa Naujojoje Anglijoje, vadovaujant Steponui ir Valentinei Minkams, minės savo 36 metų sukaktuves su metine talentų popiete ir gražuolės "Miss Lithuania" rinkimais, kovo 15 d. 4 v. p.p. So. Bostono Lietuvių Piliečių klube.

Prašome rengėjų tą dieną nenginti kito parengimo, ir kviečia

DRAUGAS, trečiadienis, 1969 m. spalio mėn. 15 d.

me minėti radijo programų 36 metų sukaktuves. Steponas ir Valentina Minkai, Trumpai

— Bostono skautai Lapinai rengia savo metinį balių spalio 25 d. Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoje, So. Bostone.

— Clevelando "Grandinėls" šokėjai atliks didelę programą lapkričio 9 d. John Hancock salėje, Bostone. Pelnas Neringos jaunimo stovyklos įrengimui.

— Justino Vaičiūčio šermenų laike jo prisiminimui ir Lietuvių fondą aukotojai sudėjo 393 dol.

— Darbininkų draugija rengia St. Michelsono ir A. Anestos pagerbimą spalio 19 d. 2 val. Lietuvių d-jos auditorijoje, So. Bostone (2-me aukšte).

ORGANIZUOJAMA PABALTIO JURISTŲ KONFERENCIJA

Pabaltijo teisininkų mokslinė grupė jau daugelį metų leidžia vokiškai žurnalą "Baltisches Recht". Viena iš ankstyvesnių numerių buvo įdėta dabar sunkiai besurandamos nepriklausomų Pabaltijo valstybių steigimo deklaracijos, š. m. rugpiučio numeryje tilpo Kili universiteto prof. Dr. D. A. Loebe-ro mokslinis darbas apie Pabaltijo valstybių aukštą, deponuotą Anglijoje, turinys buvo pasiūstas ir visiems Anglijos parlamento nariams. Šiame referate paliesti Pabaltijo nepriklausomų valstybių buities teisiniai pagrindai ir šių valstybių nuosavybės teisės. Atsiliepiamas į šį darbą (iš anglų originalo teksto) yra tilpęs didėliais vokiečių žurnale — Internationales Recht und Diplomatie.

Žurnalas "Baltisches Recht" viešai nepardavinėjamas, bet jį gauna universitetai, bibliotekos, teisininkai ir kiti užinteresuoti, prašant adresu: Adam Gruenbaum, Wissenschaftlicher Arbeitskreis fuer Baltisches Recht, Lessingstrasse 5 8 Muenchen 15.

Pabaltijo teisės mokslinė grupė yra nutarusi sukviekti juristų kongresą 1972 m. Muenchen, olimpiškų žaidimų metu. Ir latvių Juristų Sąjunga buvo numaciusi sušaukti kongresą.

Prel. J. B. Končiaus

Knygos parduodamos beveik puse kainos:

404 psl. "Atsiminimuose iš BALFO Veiklos" yra apie 150 įdomių nuotraukų iš Amerikos ir Europos gyvenimo. Čia rasite veikėjus, mokinių grupes, chorus ir kt. Pamatyti, kaip atrodė prieš 20-25 metus.

Sumažinta kaina 3.00 dol. — minkšt. virš., 4.00 dol. — kiet. virš.

202 psl. "Vytautas the Great" yra istorinis veikalas anglų kalba, nušviečiantis Lietuvos didiną ir garbingą praeitį 14 ir 15 amžiuje.

Jaunimui ir kitataučiams svarbu ją paskaityti.

Sumažinta kaina 2.00 dol. — minkšt. virš., 3.00 dol. — kiet. virš.

Kiekviena lietuvių šeima turėtų įsigyti šias, DRAUGE gaunamas knygas.

Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Kiekvienam, kuris nori pramokti anglų kalbos, arba amerikiečiui, mėginančiam išmokti lietuviškai, būtinai reikalingas žodynas. Reikalingas jis ir norint patikrinti savo žinias viena ar kita kalba.

DRAUGE yra gerų žodynų pasirinkimas, kuris turi patenkinti kiekvieną:

V. BARAVYKO Angliu-Lietuvių kalbų žodynas (Apie 30,000 žodžių, kietuose apdaruose) \$6.00

V. PETERAICIO Lietuviškai angliškai žodynas (Antra laida, kietuose apdaruose) \$7.00

B. PIESARSKO — B. SVECEVICIAUS Naujas Lietuvių-Anglų kalbų žodynas (27,000 žodžių, kietuose apdaruose) \$5.00

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Muenchene tuo pat metu. Dabar susitarta konferuoti kartu. Panašus pritarimas laukiamas ir iš Latvii Juristų sąjungos Amerikoje. Al. T.

PAIEŠKOJIMAS

Martyno Andriaus Garijonio įpėdiniams

Prieš ketverius metus Baltimorėje pasimirė Martynas Andrius Garijonis, Amerikoje žinomas kaip Martin Andrews Garionis, kilęs iš Cepukų kaimo, į J.A.V.-bes atvykęs 1910 metais. Velionis paliko šiek tiek turto, kuris turėtų tekti jo įpėdinams.

Patys įpėdiniai arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New York'e:

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai. SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 S. Western Tel. GR 6-4421

RENĖ RASA

MEILĖ TRIKAMPY

Apie šią knygą, kurią išleido Liet. Knygos klubas, yra tokie atsiliepimai:

Pranas Naujokaitis: "Problemos pinte pinasi... intriga prižiūri skaitytoją ir veda nepaleisdama nuo pirmo puslapio iki paskutinio..."

P. Venclova: "... romano stilius paprastas, lengvas, skaitytoją iš karto pagauja."

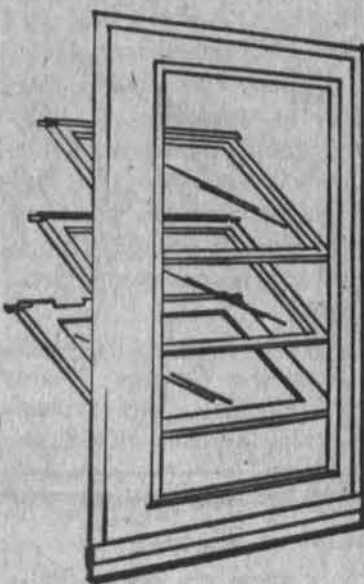
St. Rastonis: "Romanas yra įdomus ir tinka vyresniems moksleiviams, studentams ir visiems, kurie mėgsta lengvesnę grožinę literatūrą."

Knyga gaunama DRAUGE, jos kaina 3.00 dol.

Prie knygos kainos Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

NEVELUOKITE

Užsakykite išanksto

LANGAI DURYS STOGELIAI TVOROS — ĮVARIŲ METALŲ RŪŠIŲ IR KAINŲ

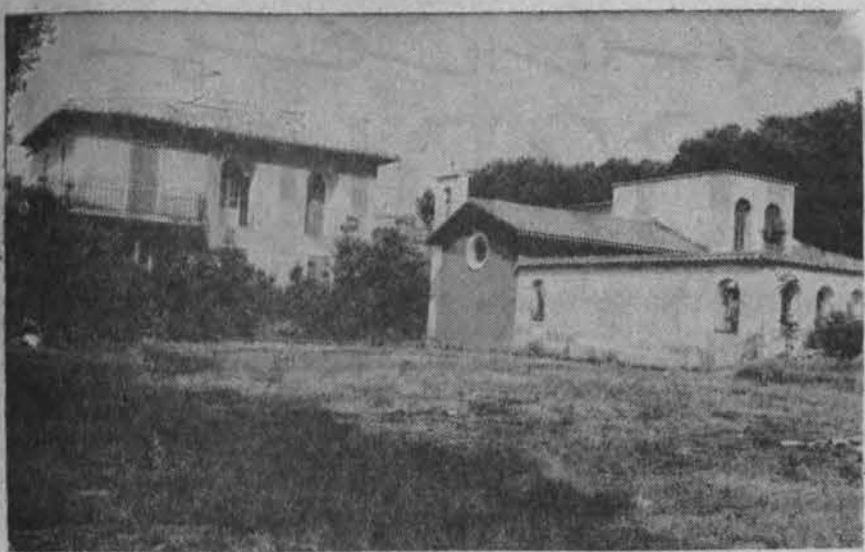
KOSTAS BUTKUS
Telef. PR 8-2781

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

HEATING SERVICE
 Jēdu naujus peķius ir vandens
 sildītājus. Izkāval ir sutvarkau
 alyvos ir dujū (gaa) peķius.
 Alyvos peķius perdirbu dēl du-
 jū. Dirbu Chicagoje ir pri-
 miescūose.
 Darbas atliekamus su lietu-
 višķu sāzinīgumu.

ALBINAS BANYs
 1027½ S. Anna Ave., Lyons,
 Illinois. Telef. 447-8806.

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

Lietuviai saleziečiai naujoje sodyboje Romoje. Dešinėje — koplyčia, kairėje — gyvenamasis namas

Seselė Marija Morta

"Jau laikas mirti... Dėkoju Dievui, kad leido išgyventi 85 metus..." Taip kalbėjo seselė Morta, besirengianti į amžinybę. Seselė Morta, buvusi Jieva Račkauskaitė, kilusi iš Lietuvos, Suvalkų Kalvarijos parapijos. Ji atvyko į Šv. Kazimiero seselių vienuolyną 1922 metais, Šv. Kazimiero šventėje iš Šv. Kazimiero parapijos Worcester, Mass., kur tuo metu klebonavo Šv. Kazimiero seserų vienuolijos geradaris a. a. kun. Jonas Jakaitis. Jis Jievai ir nurodė kelią į vienuolyną.

Velionė darbuos vienuolynė 47 metus, —ėjo virėjos parei-

Seselė žinojo, kad tik jo globoje tėra tikras poilsis ir amžina laimė. Šeštadienį spalio 11 dieną Marijos šventėje įvyko jos troškimas. Seselių apsupta ir joms baigiant kalbėti rožančių, seselė Morta ramiai užmigo amžinybei.

Amžiną atilsį duok jai Viešpatie ir amžinoji šviesa tegul jai šviečia. SKKS

PABEIGO Į VAKARUS

Keturi Rytų Vokietijos darbininkai, 17—21 metų amžiaus, laimingai perplaukė Elbės upę prie Luneburgo Žemutinėje Saksonijoje ir pasiprašė politinės globos Vakarų Vokietijoje.

CHICAGOJE

UŽGYRĖ GREITKELĮ

Šiaurės rytų Illinois planavimo komisija (NIPC) užgyrė projektuotą greitkeli nuo Stevenson greitkelio iki 67-tos. Komisijos aprobavimas buvo būtina reikalingas, ir išdavoje greitkelio statybos projektas dabar galės gauti iki 90 proc. federalinių fondų kelio tiesimui. Ši greitkelio dalis kainuos apie 150 mil. dol. Iš federalinio išdoto bus gauta 135 mil., o 15 mil. dolerių suteiks Illinois valstijos viešųjų kelių fondas. Eismas į šiaurę bus keturiais takais palei Cicero ave. Eismas į pietus irgi keturiais takais bus šalia Belt geležinkelio bėgių. Statyba palies apie 600 sklypų, daugiausia komercinių. Paskutinėmis žiniomis dar nenustatyta kuria kryptimi bus tęsiamas greitkėlis, kad susijungtų su Dan Ryan greitkelio ir Skyway tiltu.

STATYS KRAMTOMOS GUMOS FABRIKĄ

Wm. Wrigley kompanija, kramtomą gumą gaminanti įmonė su centru Chicagoje, projektuoja pastatyti panašią 5 mil. dol. vertės įmonę Gainesville, Ga.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

RUDENS PIETŪS

Šv. Kazimiero parapijos. Nek. Prasiidėjimo seselių rėmėjų sk. lapkričio 9 d. 1 val. Maironio Parke, Shrewsbury, Mass., rengia rudens pietus su menine dalimi, kuri bus įdomi ir linksma. Ją išpildys:

V. Bražėnas, tenoras ir humoristas iš Waterbury, Conn. Jam akompanuos O. Keršytė visiems gerai žinoma ir pažįstama, nes be jos neapsieina nė vienas pasu malonia šypsena ir nuširdumu.

mu. O dar su didesne meile patarnauja seselių gerovei niekada neimdama už tai jokio atlyginimo.

Prie programos praturtinimo prisidės keturios dainininkės iš Worcesterio.

Programa puiki. Nė vienas mamytė nereikia ruošti namuose pietus, nes sumanios šeiminių juos skaniai pagamins Maironio Parke. Visus vietas ir apylinkės lietuvių kviečiame tik atsilankyti ir vaišintis, linksmin-tis.

Laukiame visų iš arti ir toli,

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1969 m. spalio 14 d., 7 val. ryto, sulaukus 92 m. amžiaus, mirė mūsų mylima mamytė, uošvė ir močiutė

A. + A. MARIJA GRAUŽINIENĖ

Pasiliko dideliame nuliūdime dukrė Marija, 2 sūnus: Juozas, marti Sofja, ir Vytautas, marti Rūta, anūkai Dalia ir Algis bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Tretininkų, Maldos Apaštalavimo, Amžinojo ir Gyvojo Rožančiaus draugijoms.

Kūnas bus pašarvotas kėtv. 12 val. dieną Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 S. Lituanica Avenue.

Laidotuvis įvyks šeštą, spalio 18 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukrė, sūnus, marčios ir anūkai.

Laidotuvių direktorius Jurgis F. Rudminas, Tel. YA 7-1138

"Lyg lakios žiežirbos laužų Sugrižtam į Tave nūnai, ... Priimk dienos auksą Ir būk prie mūsų arti."

Netekus brolio

A. + A. VIKTORO,

su mielomis sesėmis

ONUTE ŠČIUKAITE IR ALDONA MEILUVIENE ir visa šeima jungiamės giliam liūdėsy. Chicago's Skautininkų Draugovė

A. + A.

STASĖ LAURINAITIENĖ

PRILGAUSKAITE

Gyv. 32 Sawtell Avenue, Brockton, Massachusetts.

Gimė birželio 1 d., 1893 m., Lietuvoje.

Mirė spalio 13 d., 1969 m., Brocktone.

Spalio 15 d., po pamaldų Šv. Kazimiero bažnyčioje, bus laidojama Melrose kapinėse, Brocktone.

Nuliūdę lieka: vyras Jurgis, sūnus Jurgis ir marti Ilona Laurinaitė, dukrė Irena ir žentas Lūdas Končėnai, anūkai ir anukės bei kiti giminės.

A. + A.

Elenai Kučiūnienei

mirus,

seserims ponai ALMINIENEI ir jos šeimai, ponai LUKŠIENEI ir ponai GRUODIENEI su šeima gilia užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

Juozas ir Anelė Zemaitaičiai

Gintas ir Irena Zemaitaičiai

LEO'S SINCLAIR SERVICE

LEONAS FRANKUS Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up ir Motorų Remontas 5759 So. Western Ave. Kampas 58th Street Telefonas — PROspect 8-9533

G E L E S

Vestuvės, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms GUZARUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA 2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois Tel. PR 8-0833 — PR 8-0834

REMĖKITE "DRAUGA".

DRAUGAS, trečiadienis, 1969 m. spalio mėn. 15 d.

7

nes bilietų kainos visiems prieš, kurią seselės praėjusiais metais namos. Pelnas skiriamas jauni- isigijo gražioje Vermonto apylin- mo stovyklai "Neringa" paremti, kėse. J.M.

MINNIE DANTA

ZEMOKSLYTĖ

Gyveno 4535 S. California Ave.

Mirė spalio 13 d., 1969, 5:10 val. ryto, sulaukus senatvės. Gimė Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 65 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 4 sūnus: Joseph, marti Irene, John, marti Rosemary, Herman ir Adolph, marti Eileen, 7 anūkai, 4 proanūkai, Lietuvoje sesuo, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. Juozo.

Priklausė Dariaus-Girėno Auxiliary Post 271, Chicago's Liet. dr. jai, Suvalkiečių, Utenos, Brighton Pko, Moterų, Erzvilko, Lith. National Democratic, Kęstutis, Joniškėčių, Zagaričių, Liet. Ex-Maine-rių ir Chicago's Našlių ir Našliukų klubams.

Kūnas pašarvotas Eudeikio koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidovės įvyks kėtv. spalio 16 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus nulydėta į Lietuvių Tautinės kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus marčios, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direktorius Gaidas ir Daimid. Tel. LA 3-0440.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street

Tel. 476 2345

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330-34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNOS

(LACKAWICZ)

2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd Place Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS

4548 S. California Ave. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. Lituanica Ave. Tel. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. Halsted Street Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. Lituanica Ave. Tel. YA 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1003

UZ SAVO TEISES

(Atkelta iš 6. pusl.)

miero lietuvių kapinėse ir laiminima visiems įsijungusiems į šias pastangas. Z. Juškevičienė sveikino visus kovojančius už lietuvių išlaikymą. Ji kvietė visus kultūringai atgauti savo teises Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. "Naujienu" atstovas M. Gudelis, sveikindamas susirinkusius, pareiškė, kad jį nustebinusi kun. E. Abromaičio kalba. Jei jis norės, galės daug padaryti. Kalbėjo dar Ant. Gulbinskas, pareiškęs, kad mes nebėgam iš bažnyčių, bet priversiti iš jų išeiti. Jis jautriai nupasakojo neestetiskas daktaro laidotuves, kad net svetimtauč. daktarai piktinosi. Tais pačiais reikalais žodį tarė F. Valinskas ir L. Naglius. Ponia Maggianti pranešė, kad trečiadienį (spalio 15 d.) 7 val. vak. Don Varno salėje, 6816 So. Western Ave., įvyks susirinkimas svarbiu pasitarimui.

Chicago's Lietuvių Šv. Kazimiero kapinių sklypų savininkų draugijos susirinkimas - vakarie ne buvo Knight Banquet salėje, 5921 So. Pulaski Rd. Dalyvių buvo per 300. Vakarėnė pradėjo draugijos pirmininkė L. Giedraitienė, šiam pobūviui vadovavo Balyz Brazdžionis. K. R.

A. + A. STASEI LAURINAITIENEI

Brocktone mirus, vyrą JURGĮ, sūnų JURGĮ, Jr. su šeima ir dukrą IRENĄ KONČIENĘ su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Stasė Statkevičienė Elena ir Edvardas Čižinauskai Nijolė ir Vytautas Kaveckai Jonas Adomaitis

Prof. ALEKSANDRUI ALEKSIUI, netekus vienturčio mylimo sūnaus ats. avijacijos majoro

NORBERTO ALEKSIO, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

Kazimiera ir Adolfas Čampės

A. + A.

STASEI LAURINAITIENEI mirus, jos vyrui JURGIUI LAURINAIČIUI, dukters IRENOS KONČIENĖS ir sūnaus p. JURGIO LAURINAIČIO šeimoms reiškiamo gilia užuojautą.

Katelių šeima

APLINK MUS

× **Poeto Vytauto Mačernio** memorialinė rankraščių, nuotraukų ir kitų su poeto gyvenimu susietų eksponatų paroda jo "Vizijų" inscenizavimo proga bus atidaryta Jaunimo centre, Chicagoje, spalio 18 d. (šį šeštadienį). Spektaklio ir parodos rengėjams — Korp! Šatrijai Vytauto Mačernio memorialinė paroda estetiškai apipavidalinti talkina dail. Antanas Petrikonis.

× **Ann Arborio** lietuviai studentai kviečia visus lietuvius studentus ir filisterius iš Detroito, Clevelando ir Chicago į Initium Semestri. Šokiai įvyks spalio 18 d. 8 v. v. Huron Towers recreation room, 2222 Fuller Rd., North Campus, Ann Arbor. (Ne Newman Centre kaip seniau skelbta). Pasilinksminimui gros Detroito Neo-Lituanų orkestras — pasistiprinsim lietuviška gira ir riestainiais. Jėjimas \$1.50.

× **Kan. Mykolui Vaitkui** Meno draugija Šatrija premijos i teikimo vakarą dovanojo dail. M. Stankūnienės paaukoto pavelskį — grafiką "Spalio mėnuo Lietuvoje". Pavelskas buvo specialiai parinktas, prisimenant, kad spalio mėnės yra kan. Vaitkaus gimtadienis. Po premijų įteikimo iškilmų Šatrijos nariai buvo sušviesti į pirmą kės J. Švabaitės butą, kur įvyko vašės laureato Vaitkaus garbei. St. Džiugas paskaitė ištrauką iš Vaitkaus kūrybos, o J. Švabaitė ir K. Bradūnas pasitaitė savo poezijos. Pats kan. M. Vaitkus papasakojo eilę i domių atsiminimų. Kan. Vaitkus yra Šatrijos garbės narys.

× **Aldonos Vale** šaitės išraškos šoko studijos mokinių atlikta programa "Eglutės" talikos parengime sekmadienį, Jaunimo centre, buvo lydimas elektroninės muzikos garsų, kurie skambėjo neįprastai ir egzotiškai, bet įdomiai.

× **Kun. A. Jaunui** padaryta operacija Michael Reese ligoninėje.

× **Tautų festivalis** įvyks lapkričio 25 d. Gage Park Field House, 55 st. S. Western ave. Įėjimas visiems laisvas.

× **Ar manote keliauti Romon?** Tai pirmasis klausimas dabar susitinkančių čikagiškių tarpe. Kitą vasarą Vatikane Kankinių koplyčios dedikacijos šventėje susirinks didelis štaičius lietuvių iš visų pasaulio kraštų. Neprisirengusieji ligi šiol gali paskubėti su savo aukomų šventovei užbaigti. Aukotojų ir jų jamžintų artimųjų vardai neįdėlis ateities kartoms 2 knygoje Vatikane ir lietuvių archyvuose.

× **Arūnas Vasys**, dirbąs tel. 782-9600, patarnauja kaip stekbrokeris, akcijų pirkimo Howe, Barnes & Johnson, Inc. ir pardavimo reikalais. Suinteresuoti prašoma skambinti aukščiau duotu telefonu. (Sk.)

× **Albinas Kurkulis**, akcijų brokeris reprezentuoja Glore Forgan, Wm. R. Staats, Inc. Tel. FI 6-1234. Albinas turi daug metų asmeniško patyrimo su akcijomis ir jums sąžiningai patars investavime vertybėse. (ak.)

× **Tradicinis Operos Ballus** įvyks lapkričio 15 d. Personality Lodge 4740 So. C'ero. Rezervuoti stalai pas Stefaniją Lažauskienę tel. 582-9391. Vieta nauja, graži ir patogiai. Stalai — 10 asmenų.

Chicagoje ir apylinkėse

ANGLIJOS LIETUVIŲ METINĖ VAKARIENĖ

Chicagoje Anglijos lietuvių tradicinė metinė vakarienė šiemet įvyko spalio 11 d. Balio Pakšto salėje. Jau 7 val. 30 min. salė buvo pilna, ir svečiai šnekučiavosi prie papuoštų ir gausiai apkrautų stalų arba tarpusavy. Visus jungė ilgesnė gyvenimo Anglijoje praeitis, nors buvo ir svečių.

Pradedant vakarienę Anglijos lietuvių pirmininkas L. Vencius trumpa kalba pasveikino visus susirinkusius — iš Anglijos ir Chicago suvažiuavusius lietuvius ir jų svečius ir pranešė, kad bus trumpa programa, gera vakarienė ir pasilinksminimas, grojant B. Pakšto orkestrui. Ta pačia proga pristatė svečius, atsilankiusius į pobūvį. Taip pat priminė, kad Anglijos lietuvių klubas ne tik susirenka pasidailinti mintimis ar pasilinksmininti, bet ir savo ištekliais yra parėmęs Anglijoje gyvenančius tris jaunuolius, suteikdamas jiems stipendijas, kad jie galėtų tęsti studijas. Pažymėtini Vanda Galbuogytė ir be tėvų likęs Petras Viržintas. Ir ateityje klubas yra pasiryžęs paremti stipendijomis lietuvių jaunuolius Anglijoje siekti mokslo.

Idomiausia pranešimo dalis — rengiamas literatūros vakaras, kurio programai atlikti yra palviesių rašytojai iš Anglijos. Į šį literatūros vakarą, kuris bus lapkričio mėnesį, atvyks poetas Vladas Šlaitas ir rašytojas Jonas Kuzmickis-Gailius. Literatūros vakarą bus skaitomos rašytojų Kazio Barėno ir Romualdo Spalio raštų ištraukos. Kita programos dalis užpildys savo jėgos. Blietai jau parėmė jėgą. Kiet teko patirti, tą patį vakarą buvo jų nemažas skaičius išplatintas.

Vakarienė — pobūvis praėjo jaukiai, su linksmonėmis dainomis ir šokais, grojant Pakšto orkestrui. — Ps.

CICERO KOLONIJOS

— Cicero Liuosybės svetainė tuščia stovi, nėra parengimų, semas pastatas užmirštas, senųjų pastangos eina niekais ir šiomis dienomis prie namo pakabintas užrašas For Sale. Ben drovės direktoriai nutarė ir pavadė svetintaučių b-vei parduoti. Ir v'sko gali įvykti, nes perkėjo nepasirinksi. Cicero D.

RIAUSIŲ SANTRAUKA

SDS organizacijos Weatherman frakcija spalio 8—11 d. Chicagoje kasdien vedė maištingas demonstracijas. Areštuota 283 asmenys, iš kurių 68 proc. nebuvo studentai, ir 57 proc. buvo 19—22 m. amžiaus. Net 117 pasisakė esą bedarbiai. Net 200 areštuotųjų atvykę iš kitų valstijų ir miestų. Riausijų metu sužeista 45 policininkai ar miesto pareigūnai ir 55 riausininkai. Medžiaginiai nuostoliai išdaužytiems langams, automobiliams ir kitai nuosavybei dar nenustatyta.

DEDIKACIJOS ŠVENTĖ ARTĖJA

Istoriniai didelis lietuvių skaičius pirmą kartą susirinks Romoje 1970 metų vasarą dalyvauti

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS PASVENTINIME.

Netrukus bus paskelbta registracija norinčiųjų dalyvauti šioje šventėje.

Aukotojų ir jų paminėtų asmenų vardai ateičiai specialioje knygoje Vatikane ir lietuvių archyvuose.

Neatidėliokite atsiųsti savo auką. Siųskite adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL, 2701 W. 68th St. Chicago, Ill. 60629.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicago's skyriaus, Redeguoją J. Placas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60638

Ir mažieji modelavo — Tomukas ir Vilytė — Putnamo seselių rėmėjų surengtoji madų paroda Jaunimo Centre. Foto V. A. Račkauskio

NAUJOJI IR SENOJI LIETUVIŲ MUZIKA

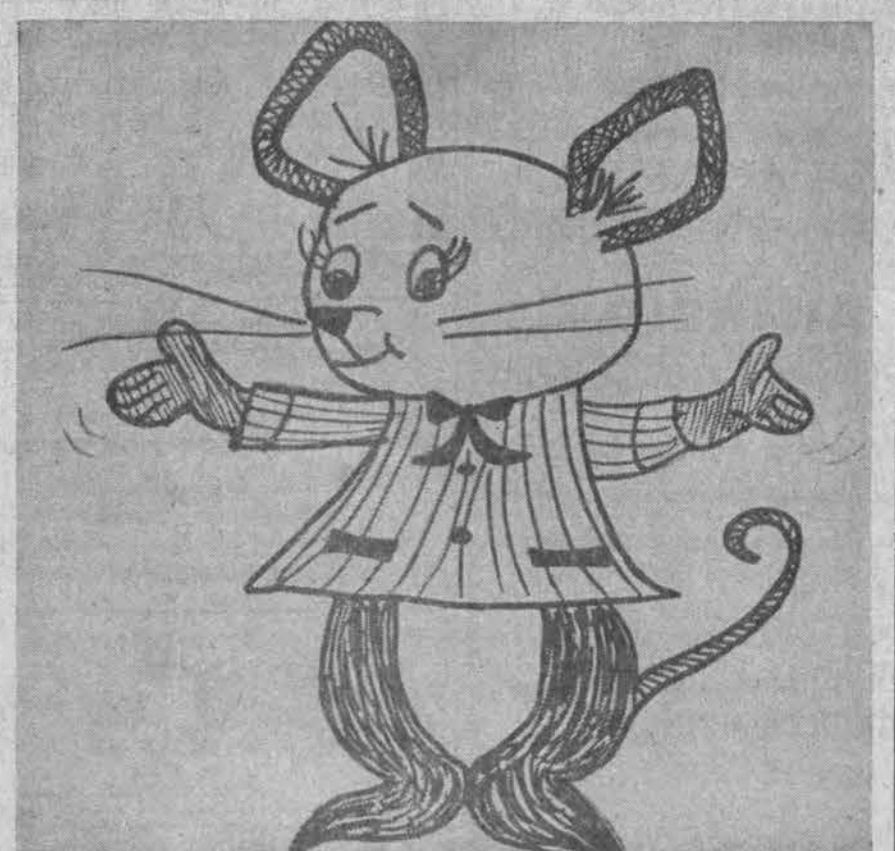
Mes eisim takeliu per lietuvių muzikos istoriją. Jau matau Mikalojų Konstantiną Čiurlionį. Kompozitorius Čiurlionis aiškina, kad jis išleido dvi dideles knygas, kuriose buvo daug jo kūrinių. Jis toliau aiškina, kad jo kūryba yra rimta ir pilniau suprantama tik išsilavinusiems žmonėms. Aš atsveikinu su kompozitorium Čiurlioniu ir toliau einu link Juozo Naujelo.

Mes matom Juozą Naujėlį, diriguojant slaptą chorą. Choras dainuoja "Lietuva brangi". Juozas Naujelis įteigė kursas, kuriose mokė lietuvių vargoninkus. Choras pradeda dainuoti žinomą dainą "Užtrauksim naują giesmę broliai".

Mes jau daug sužinojom apie kompozitorius Čiurlionį ir Naujėlį, bet dar nepasibaigė takelis per Lietuvos muzikos istoriją. Reikia aplankyti Juozą Gruodį.

Juozas Gruodis pasakoja, kad jis pats kūrė dainas ir įvairias muzikas. Jis sukūrė s'uitas, sonatas, variacijas ir kitus kūrinius. Dabar jis rašo dainą — "Rugaišėlės". Mes išsimam ir keliaujame pas Stasį Šimkų.

Atėję, mes sužinojome, kad jis dalyvavo su Juozu Naujeliu slaptame chore. Kompozitorius Šimkus užrašinėjo liaudies dainas ir jas harmonizavo. Jau baigiame takelį ir pasišaukime į dabartinės Lietuvos ir amerikiečių lietuvių muzikus. Lietuviai turi savo gerą dainininkų ir muzikų, įstengia, net ir geras operas pastatyti.

"Kur dingo vasara?" — klausia Puputis. Piešė Rasa Degutytė

nepatinka maudytis. Jis spardosi ir drasko mane, bet vistiek maudytis reikia. Mes jį laikom rūsyje. Kaip išmaudau, tai užrišu jam kaspina. (Tada, kitą dieną, jis yra vėl nešvarus. Man patinka žaisti su katinu ir sviedinuku. Aš metu sviedinuką ir katinas pagauna ir atneša man. O, kai aš skambinu pianinu, katinas užmiega. Jis yra dar labai jaunas, tik keturių mėnesių.

Raminta Blažaitytė,
Maironio lit. m-las Brooklynne IV sk. mok.

ROŽE

Mano mėgiamiausia gėlė yra rožė. Ji skaniai kvėpia ir žydi įvairiomis spalvomis: geltonai, baltai, raudonai, ružavai ir maišytai.

Nors rožė ir duria, man vistiek ji patinka.

Monika Overlingaitė, V sk.
"Pirmieji Žingsniai" K. Doneičio lit. m-las laikr. nr. 5.

ZUVAUTOJAS

Aš norėčiau būti žuvautoju. Žuvauti labai smagu. Reikia uždėti ant kablio šlieką, įmesti siūlą į vandenį ir ištraukti žuvį. Bet visų smagiausia — tą žuvį suvalgyti.

Andrius Rušėnas
Iš "Vyturėlio" Marquette Parko lit. m-las laikr. 1969 m.

Rasa Ardytė,
Philadelphia's Vinco Krėvės lit. m-las VIII sk. mok.

MANO NAUJA SESUTĖ

Mano naujos sesutės vardas yra Vida. Vida yra keturių metų. Vidos mama mirė, kai Vida buvo trijų metų. Mano mama ir tėvelis parvežė Vidą į namus ir mes ją priėmėme kaip savo sesutę. Ji labai gera mergaitė, bet dar nemoka lietuviškai. Mes ją išmokysime. Kita metą Vida kartu su manim eis į lietuvišką mokyklą.

Marytė Pociūtė, IV a. sk.

MANO KATINAS

Mūsų šeimos yra keturi: tėvelis, mamytė, brolis Vaidutis ir aš. Mano dėdukas mirė, bet močiutė gyvena. Aš turėjau katiną. Jo vardas buvo Kitsis. Jau jis negyvas. Bet dabar aš turiu kitą katiną, tokiu pat vardu. Man patinka su juo žaisti lauke, bet jam patinka draskyti mano kojines ir šokti ant kojų su nagais. Mes abu lipam į medį ir einam pasivaikščioti ir pasidraugos. Aš turiu jį šukuoti, duoti jam esti ir, kartais, kai susitepa, turiu jį maudyti. Jam

GALVOSŪKLIAI

I
Kaip vadinasi mūsų lietuvis daktaras, kurį mylėjo visi žvėrys? Apie jį yra parašyta knyga. (5 taškai). Ats. Rima Janulevičiūtė.

II
Atsakykite į šiuos tris klausimus apie Baltijos jūrą:
1) Kiek mylių ilgumo? (Nuo šiaurės iki pietų).
2) Kiek pėdų turi giliausia vieta?
3) Koks platumas tarp Klaipėdos ir Švedijos kranto (Karlskronos)? Kiekvienas teisingas atsakymas vertinamas 3 taškais (viso 9 taškai).

III
Kas yra "Winnie the Pooh"? (3 taškai).

RUDENĮ

Jūs pilkieji giesmininkai
Ir vėl paliekate mane.
Krenta lapai, svyra gėlės,
Saulutė tolinas nuo čia.
Jūs iškrisite laimingai,
I tolimus šiltus kraštus;
Ten švelnus pietų vėjelis,
Paguos ir glamonės vėl jus.
Ten žydės vėl jums gėlės,
Žalieji medžiai ten siūbuos;
O saulutės spindulėliai,
Jumis kas rytas pabučiuos.
Ten laimingi jūs čilbėsit,
Žaliųjų lapų tankumyne;
Tik kažin ar prisiminsit,
Čia vieną paliktą mane.
M. Merkevičius

MŪSŲ VOVERĖ

1967 m. vasarą visa mano šeima grįžo iš atostogų. Prie durų stovėjo maža voverė. Sėdė ir aš davėm riešutų. Visą dieną su ja žaidėm. Senelis jai padarė mažą namuką. Apie dešimtą valandą, kai mes išėdavom į lauką, ji visada prie durų laukdavo. Mes ją pavadinom Mince. Per žiemą mes jos nematėm. Vieną dieną aš atnešiau Mincei riešutų. Ji juos suvalgė iš mano rankos. Nuo tos dienos mes trys buvom geros draugės.

Vieną vasaros dieną, pietų metu, Mincė nelaukė mūsų prie durų. Senelis pasakė, kad mašina užvažiavo ant voverės. Mes galvojom, kad ta voverė nebuvė Mincė, bet Mincė niekad daugiau neatėjo.

Violeta Matukaitė,
Darauš - Girėno lit. m-las VI sk. mok.

MOKYKLOJE

Mažas berniukas grįžęs iš mokyklos, į kurią buvo nuėjęs tik pirmą kartą, sako mamai:
— Rytoj aš neisiu į mokyklą.
— Kodėl? — klausia mama.
— Aš nemoku nei skaityti, nei rašyti, o kalbėti man neleidžia, ką aš ten darysiu — aiškina berniukas mamai.

au atėjo rudenėlis. Piešė G. Lietuvninkas, Marquette Parko lit. mokyklos III sk. mok.

IV

Prieš 119 metų šis miestas buvo didžiausias JAV. Gyventojų atžvilgiu nepasikeitė padėtis ir dabar. Kaip vadinasi tas miestas? (5 taškai)

V

Yra vienas įdomus skaičius, kurį dauginant iš įvairių skaičių, besidalinančių iš trijų (3, 6, 9, 12...) sandaugoje gauname vienodas skaitlines. Parašykite tą skaičių? (5 taškai)

Galvosūkių atsakymai

1) Ryklis
2) Didysis, Atlanto, Indijos, Antarkčio (Pietų ledinuoasis), Arkčio šiaurės ledinuoasis).
3) Pietinės Amerikos pietinėje dalyje.
4) Edgar Degas, Paul Cezanne, Joshua Reynolds, Francisco Goya, Leonardo Da Vinci, Winslow Homer, Diego Rivera, Zita Sodeikienė, Giedrė Žumbakienė, Kazys Veselka.
5) Kelio kaulas.
6) a) Delaware, b) Pirmoji, c) 1787. XII. 7. d) Dover. e) 446,292. f) 2.057 kv. mylios. g) Wilmington.

SLAPTAS PASIKALBĖJIMAS

Tu kur karva vaibu galėš pra? (Kur tu vakar buvai pra galėš?) (dingęs).